

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona
Egy hónapra 2 korona

VEDEKEN:
Egy évre 28 korona
Egy hónapra 2 k. 40 f.

IRÁDÁSOK:
6-határozott példányt egyenként 20 fill.
külföldön következőn 16 fillér.

Nyitási díj 40 fillér

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 397.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1902.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Stauber József.

Péntek, április 18.

Mai számunk főbb közleményei:

- Veséreltek: A pécsi tüntetés.
- A képviselőház ülése.
- A román tanítóképző ügye.
- A berecseinői vizsgálat.
- A romogyi nábob végrendelete.
- Az aradi ügyészségi fogház ősrült poétája.
- Horánszky miniszter betegsége.
- Bíróságok vitája egy tolvaj körül.
- Borsalman öngyilkossága.
- A vörös kereszt új vezetési.
- Az aradi háziakred ideai nagygyakorlatai.
- Zichy Géza gróf Aradon.
- Kakac és kétaszerült.
- Aradi gyógyszerészek gyűlése.
- Jegyző és tanító.
- Tárca: Hogyan vesztettem el a jobb karomat? Elbeszéli: Zichy Géza gróf.

A pécsi tüntetés.

Arad, április 17.

Ma este Pécs utcáin ez volt a jelszó: „Le a klerikálisokkal!” Jogakadémiai polgárok járták be a várost és sok száz főre szaporodott tömeggel tüntettek a katolikus kör palotája és a néppárti lap szerkesztősége előtt. Közben kövek zúdultak az ablakokra és a betört üveg esőrömpölt az aszfalton. Szóval parázs kis tüntetés volt, a minőre csak ifjui lelkesedés szokta elragadni az embert.

A tüntetésnek az volt az oka, hogy a néppárti lap és egy akadémiai pap-tanár élesen kikelték Bors Emil dr., a pécsi püspöki jogakadémia tudós professzora el-

len, mert az egy cikkben ostromozni merte az ál-liberálizmust. Előzőleg az ifjak már az akadémiában tüntettek Bors tanár mellett, aztán kivitték a demonstrációt az utcára. A klerikálisokat leabcugolták, transparenss-feliratokat állítottak egy-két épületre s aztán — jött a ködobás.

A táviratból nem vesszük ki: nagy arányú volt-e ez a mai tüntetés, járt-e komolyabb következményekkel s történt-e hatósági beavatkozás. Egyelőre csak annyit tudunk, hogy tüntetés volt s annak éle a klerikálisok ellen irányult.

Már akármilyen volt a célja ennek a tüntetésnek, nem lehet, hogy azt helyeseljük. Nem egyszer, tiszter is elmondottuk már e helyen, hogy a főiskolai ifjuságnak távol kellene magát tartani minden efajta demonstrációtól, történjen az bár az utcán, vagy az iskola falai között. Az egyetemi, vagy a jogakadémiai polgár nincs arra hivatva, hogy a nagy politikába ártsa magát, arra pedig még kevésbé, hogy politikával takart felekezeti kérdésekben akár pro, akár kontra, tüntetést rendezzen. Bizzák ezt az országházra, ott egy csomó néppárti és nemzetiségi követ jóvoltából elég ilyen irányzatú herce-hurca történik, — hogy többet ne említsünk — a most folyó kultuszvita alatt is.

Ez a mi álláspontunk ma és volt minden alkalommal, midőn a főiskolai fiatal-ság mozgalmával foglalkoztunk. Ebbeli nézetünket bőségesen kifejtettük és meg-

okoltuk úgy a budapesti egyetem kereszt-harcában, mint legutóbb a Vássonai-féle tüntetésnél, a hol a klerikális elemek a nagyváradi jogakadémia ifjuságát vonták bele az utcai harcba és játszottak vele önmagához nem méltó szerepet.

A mai tüntetésnek egy nüansza azonban lekötötte a figyelmet és ez készített bennünket arra, hogy a pécsi ifjak lelkesedését ne hagyjuk szó nélkül. Ez a nüansz az az új szellem, mely a tüntetés magvát képezi.

Hozzá voltunk szokva az eddig történetekből, hogy a főiskolai fiatalság gondolkodásának utját nem a liberális eszmék egyengették, hanem a néppárti felfogás és a klerikális apostolok fékevesztett agyvelőműködése. A felvilágosultságnak, a modern közszellemnek ezek a sötét ellenségei megvetették lábukat hosszú idő óta az egyetem falai között s célzatosan készítették elő a talajt arra, hogy a fiatalságot karjaikba kapják s anti-liberális szellemet öntsének belé. Emlékezhetünk, minő elkeseredett harc, minő szenvedélyes felekezeti összekülböztetés lett az eredménye ennek a felbuztatásnak. A rektor energiája, hivatali tekintélye sem volt elegendő, hogy visszaterelje a gonosz ösvényről a megtévedett ifjuságot; a kultuszminiszternek kellett radikális eszközökhöz nyulni, hogy korlátot huzzon a néppártivá vedlett fiatalság kicsapongása elé s elriaszsa őket a klerikális hadvezetők küzdősorából.

TÁRCA

Hogyan vesztettem el a jobb karomat?

Elbeszéli: Zichy Géza gróf.

Sokan kérdezték már, hogyan vesztettem el a jobb karomat. Én ugyan e balesetet nem tartom érdekes följegyezni valónak, de az anynyiszor szóba kerül s többnyire elferdítve, hogy végre magamnak kell elmondani hiven, úgy, a mint történt.

1863. év szeptember 24-én, szép verőfényes őszi napra virradtunk. Álomból fölébredve, szeretett nevelőmet: Csiki Mihályt ágyam mellett találtam, komolyan magába mélyedve ült. Baljóslatu álma volt. Ugyanis azt álmodta, hogy én hozzá lépve ezeket mondtam volna: „testem egy része elrothadt.”

Nevelőm fölriadt álmából s nem tudott tovább aludni.

Aki Csiki Mihályt ismeri, tudni fogja, hogy ez ember sohasem hazudott; egyszersmind sokkal vallásosabb, komolyabb természetű, hogysé babonás lehetne. S mégis ez álom annyira megrémítette, hogy felkereste atyámat s kérve kérte: ne engedné meg nekem, hogy nélküle vadászni menjek. Angyalszínű atyám pedig azt felelte rá:

— Ne háborgassa a fiut szabadsága idején, majd elmegy veie a Jóska s vigyáz reá.

Jóska atyám igen kedvelt komornyikja volt. Akkortájt Seregélyesen vértések álomásoztak; kedves, derék tisztjeikre még ma is emlékszem; de különösen nem feledhetem el gróf Nimptsch Pált, a kinek isten után első sorban köszönhetem, hogy a mai napot megérem, mert ő életemet mentette meg.

Mily ritka, mily eredeti ember. Lovagias, bátor és emellett könyörületes, mint egy szent. Most, hogy elhagyta a katonaságot, betegből beteghez jár vigasztalni, ápolni. A bécsi kórházak ismerik e félszemű óriást, ki előtt egyenlő tisztelettel hajlik meg a szende apáca és a gögös tanár. Az ápolás költségzete lakik benne; nem hiába a nagy Lenau utóda.

Azt mondtam, hogy óriás, és az is! Egy fejjel nagyobb nálamnál, melle bástya, kezére nem kap keztyüt a boltban, ezt külön kell neki készíttetni. Roppant ereje mesés. Ha lovát combjaival összeszorítja, úgy nyög a szegény állat, hogy kehesnek vélnéd. Az ötvenes években két szemtelenkedő zsandárt puskástól a dupla üveges ajtón keresztül az utcára lökött. Engemet meg rendesen úgy ültetett a nyeregbe, hogy megfogta a combomat egy kézzel s felemeit mint egy étabotot.

Ez ember pedig szelíd, mint a bárány s bátor mint az oroszlán. De mégis fél valakitől — az asszonytól, mintha csak Toldy Miklós lenne, ki „asszonyt nem ismer.”

Három éve, hogy W. herceg régi jó barátja rávette, hogy családját meglátogassa. S mi történt? Ebéd után a herceg leánya lap-

dázni hitta, s a gyermek-leány véletlenül kiütötte az óriásnak szemét.

George Sandnak igazsága van; rendesen az történik, mi legkevésbé valószínű.

Tán sokat is foglalkoztam Nimptsch személyével. De a rendkívüli ember egészen magával ragadott; és hálátlan volnék irányában, ha csak az esemény keretében nevének megemlézésére szorítkoznám.

A nevelőm által omlozusunak jószolt napon, szüleim Fejérvárra a püspökhöz rándultak ebédre. Én testvéremmel, továbbá gr. Nimptsch Pállal s egy jelenlevő mérnökkel igen vigan voltunk, csak nevelőm maradt következetesen komor, szótalan. Ebéd után kiültünk a kastély terraszára s az udvaron futkosó csirkékre lövöldöztünk.

Én még igen rossz puskás voltam, de végre egy szegény fehér csibét mégis meglőttem. Nagyon közel volt hozzám, a lövés egészen széttépte testét; s a mint ott láttam magam előtt azt a piros-fehér foltot, megijedtem, s gondolám, mennyire fájhat szegénynek. Mi tagadás benne, e nap óta többé nem lőttem csirkére!

E közben a kocsik előrobogtak, köztük az én szamaras fogatom is. Jóska hátul ült, két töltött puská közt, én meg elől hajtottam legnagyobb büszkeségemet: jeles szamaraimat. A vadászati helyére érve, átadtam a gyeplőt kíséremnek s én leszálltam. Nehány pillanat múlva puskám után akartam nyulni, de a kocsik már néhány lépésnyire előre haladt. Alacsony kis

Az Aradi Közlöny minden előfizetője 3000 koronára biztosítva van balesetből eredő halál vagy rokkantság ellen mindaddig, amíg előfizetése tart.

A mai tüntetésből azt vesszük ki, hogy a főiskolai ifjak közt *egészségesebb köszellem* kapott utat. Hogy jól laktak immár a néppárti urak elveivel s nem az antiszemita heccek, hanem a liberális eszmék mellett kezdik kihuzni a fegyvert. Hogy megtagadják a közösséget eddigi vezetőikkel s a kiket eddig vakon, meggondolás nélkül követtek, éppen azoknak fordítanak most hátat.

Első és igen szép kinyomata volt ennek a dicséretes magatartásnak a debreceni jogakadémiai polgárok álláspontja. A debreceniek, mint tudjuk, a budapesti egyetem néppárti mozgalmában leintették velök a szolidaritást és kimondották érthetően, hogy nem szegődnek a klerikális párt csatlósaivá. Erre rádupláztak ma a pécsiék, a kik már éppen leabcugolták a klerikálisokat egy, a szabadelvűségért megtámadott tanár védelmében.

Uj fordulat ez, uj szellemnek a kifejezője. A fiatalság szakít a gyomrába beszélt hamis tanokkal s azok mellé áll, kik a szabadelvűség zászlaját lobogtatják s annak diadaláért állnak a porondra.

Ez a friss szellem a vidékről megy fölfelé. A hamisítatlan, a még romlatlan vidék mondja ki a vétőt a néppárt csunya agitációjára. A vidéki fiatalság: a debreceni és a pécsi kap először észhez és az adja ki a jelszót, hogy ne tovább, nem kérünk már a ti hecceitekből. Lássunk szabadelvű szellemet, fordítsunk egyet a régi, az elmaradott irányzatokon.

A főváros romlott talaja nem is jó arra, hogy abban a fiatalság ápolhassa az egészséges közszellemet. Inficiált már ott a levegő. És ha renoválták is az Alma Mater öreg épületét, abban még mindig a néppárt az ur. Csak a vidéken van egy kis szabadelvű irányzat; ez ad olykor egy kis lökést fölfelé, ha ott elvadulnak az állapotok.

Elitéljük — ismétéljük még egyszer — a mai pécsi tüntetést, amint tiltakozó szavunkat felemeljük a fiatalság minden politikai és felekezeti demonstrációjára el-

len: annyit azonban örömmel vesszünk belőle tudomásul, hogy a klerikális befolyás kezdi magát lejárni a főiskolák falai közt. Es ez nem kicsinylendő fordulat.

Visszavont petíció. A mezőkövesdi kerület *Bresovay* László kormánypártit választotta képviselőjévé a néppárt jelöltjével, *Kálmán* Károlylyal szemben. Ennek hívei megtámadták a választást s a Kuria mára tüzte ki a tárgyalást. Minthogy azonban a támadók nevében dr. *Vig* Viktor visszavonta a petíciót, a bíróság megszüntette az eljárást.

Szentiványi mandátuma. A képviselőház IV. bíráló bizottsága ma délelőtt 1/10 órakor *Hódossy* Imre elnöklete alatt tartott ülésében megvizsgálta *Szentiványi* Gyula megbízólevelét, a melyet az osztályok a bizottsághoz utasítottak. A megbízólevellel ellen azt a kifogást emelték, hogy *Szentiványi* Gyulát jelöltnek tiz vál sztó együttesen nem ajánlotta. A kifogás a képviselővel közöltetvén, bemutatta az eredeti iratot, a melyből a bizottság meggyőződött, hogy őt több mint tiz választó jelölte s ennek alapján *Szentiványi* Gyulát végleg igazolt képviselőnek nyilvánította.

A képviselőház ülése.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, április 17.

Unalmasan, szürkén folyt ma a kultusztergályás tovább. Csupán a *Ruzsiák* János tót nemzetiségi képviselő provokáló beszéde keltett némi mozgalmat. Határozati javaslatot is nyújtott be a maga és három társa nevében, a nemzetiségi törvény végrehajtása és a tót iskolák felállítására tárgyában.

A folyosón *Horánszky* Nándor betegségéről beszéltek és általános örömet keltett, hogy állapotja ja ult és láza csökkent.

Remélhetőleg most már mihamar hibeveri a bajt.

Részletes tudósításunk a következő:

Elnök: Apponyi Albert gróf.

A kormány részéről jelen vannak: Széll Kálmán miniszterelnök, Wlassics Gyula, Plósz Sándor miniszterek.

Elnök betérjeszti a Lendl Adolf öszszeférhetlenségi ügyében az öszszeférhetlenségi bizottság határozatát, mely szerint Lendl Adolf öszszeférhetlennel találtott.

A vallás- és közoktatásügyi költségvetés.

Artim Mihály Rabár endre szavaira reflektál, a ki azt állította, hogy a miniszter magává tette azon szavait, hogy hazafiatlan papoktól a kongrua megvonassék. E hazafiatlan papokra nézve a kongrua megvonása csekély büntetés, azokat parochiájuktól kellene megfosztani. Minden lelkész, tartozzék bármely felekezethez, részesüljön kongruában, míg valamely büntény, például hazafiatlanság miatt elmarasztalják. A rutén nép, a görög keleti papság hazafias és annak a dicső multnak, a mely mögöttük van, a jelenben is hű követője. A ruthén iskolákról szól, a hol a gyermekeket nem a magyar nyelvre, csak egyes olvasmányok és szavak elpergetésére tanítják. A közgazgatás bajairól szól.

Elnök figyelmezteti a szónokot, hogy a vallás- és közoktatásügyi tárca költségvetéséhez szóljon.

Artim Mihály azt állítja, hogy a katolikus alap állami zár alatt van. A katolikus alaptól a görög keletieket is megilleti rész, mert a legrégibb időben egy fedél alatt laktak a görög keleti szerzetesek a katolikusokkal és együtt élvezték ezt az alapot.

Kecskeméthy Ferenc: Hiszen ósrégi időben mi is élveztük.

Artim Mihály: Ne váltak volna el. Térjenek vissza az édes anyához! A tanítónak, a papnak kisebb a jövedelme, mint egy kocsiának, azok fizetés-emelését sürgeti. Bizik a parlamentben és a miniszter ígéreteiben. (Derűltetés a néppárton. Felkiáltások: Persze, még nem ismeri őket!) **Hiszí,** hogy a reformátusok és katolikusok egyaránt kapnak állami segélyt. A költségvetést nem fogadja el.

Egy tót szónok.

Ruzsiák János az 1868. évi 44-ik törvény-cikk lojális életbeléptetését sürgeti. Ezen törvény-cikk legvilágosabb pontjai a tanításról intézkednek, melyek életbeléptetése érdekében határozati javaslatot fog benyújtani. A miniszterelnöknek február 28-án mondott szavaira reflektál, a mikor a miniszterelnök kijelentette, hogy nemzetiségi kérdést, mely sürgősen megoldandó, nem ismer. A terrorisztikus és az öszszetiporni jelszó alatti uralom után, mely azt a véleményt terjesztette, hogy nemzetiségi kérdés nincs, ezt a nyilatkozatot nem is csodálja. A népszámlálás alkalmával kitűnt, hogy Magyarország lakosságának a fele nem magyar

kocsi volt, melynek hátulsó üléséhez voltak a töltött fegyverek támasztva.

Joska ekkor az első ülésen ült s engem észre nem véve, lassan ballagott szamaraimmal. A kocsi után szaladva, megfogtam fegyverem csövét úgy középen s ki akartam emelni. Az egyik számár meglátva engem, egyet ugrott s a fegyver kakasa az ülésben megakadván, felhúzódott s hiételen visszacsattant. A fegyver elsült. Közvetlen közelből érte a lövés jobb felső karomat, azt egészen szétzúzta, egyszersmind keresztül szakította a főütért is.

E pillanatban iszonyu detonáció üt meg füleimet; jobb fülem csengeni kezdett s nagyot ugrottam, talán három lábnyi magasságot, de nem estem el, s úgy érzém, mintha megütöttek volna.

Fájdalmam nem volt, csak nagy forróságot éreztem testem jobb felén s oda nézve láttam, hogy fehér ingem alja piros és kabátom füstöl. Mozgatni akartam lehányatott karomat, de csak vállam mozgott. Mindennel tisztában voltam.

— Istenem — mondám — mi által érdemlém ezt? . . . Szegény anyám! . . .

Testvéreim halotthalványan tekintettek rám. Legelőbb szólalt meg Elek, a katona növendék:

— Ne félj semmit, nem lesz bajod! — de ő is mozdulatlanul állt, vérem pedig csorgott. Joska kiabált, körbe futott és haját tépdésé. Még most is látom piros arcát, kidülledt szemét.]

Csak Nimptsch nem vesztette el fejét. Zsebébe nyult, kivett egy négykrajcáros és zsebkendőjének egyik szögletébe kötötte, aztán rá-rivált testvéreimre.

— Adjatok kendőket!

Hozzám lépve, letépte kabátomat s az operateur ügyességével lekötötte egy négykrajcárosal a főütért, egy nagyobb kendővel pedig, melyet egy közelben tengerit törő asszony fejéről rántott le, még egy kötést alkalmazott karomra. Ideje volt, mert néhány perc alatt elvezhettem volna.

Erre aztán a hatalmas óriás felkapta a vonagló gyermekemet, mint egy véres pelyhet s melegen szívéhez szorította. Őlében ültem egy hosszú ideig; jobbkezében szétroncsolt karomat tartá.

Isszonyuan szenvedtem s mégis emlékszem arcára. Felindulását leküzdendő, bajszát harapdálta s csak néha-néha néztt rám szelid, sötét szemével, talán azon aggódva: vajjon élve hoz-e haza? Sándor bátyám hajtá a lovakat s Nimptsch kívánságára egyenesen az orvoshoz. — Dr. Zeleny rögtön kocsi-ra szállt s velünk együtt érkezett a kastély elébe. Eszrevette, hogy gyöngülök s folyton kérdé: látok-e még?

Nimptsch levett a kocsi-ról s jobb vállán vitt a nagy terembe, hová mindjárt Csiki is belépett. Két karját felém terjesztette mondá:

— Tudtam, hogy így lesz, ennek megkellett történni!

A mérnök szintén berohant és magyar szó-

kás szerint, éktelen káromkodásba kezdett. Előttém elborult a világ, minden sötét lett, néhány pillanatig még hallám, mintegy messze távolból Nimptsch kongó lépteit s a mérnök szavait:

— Teremtésit a gondviselésnek!

Elájultam. Mikor magamhoz tértem, angyalszívű atyám halvány, dult arcát pillantottam meg. Bocsánatot kértem tőle. Ő sarkon fordult és könyezve kiszaladt. Anyámról nem szólok. Minden anya tudhatja, mit érezhetett.

Elek bátyám a szerencsétlenség színhelyéről a vasutra sietett és Balassáért sürgőnyzött, de ez szerencsétlenségemre nem volt honn s így dr. Kovács József végezte másnap reggel az amputációt. Az orvosok mintegy két óra hosszáig tanácskoztak. E két óra alatt szenvedtem legtöbbit. Nimptsch fel és alá járkált s megsimogatta arcomat.

— Hisz nemsoká tart, míg helyreigazítják karodat, légy türelmes!

— Karomat le fogják vágni, — mondám — nézd e sötét foltokat.

Az orvosok beléptek. Kovács csinos, fekete ember volt; buzdító szavakat intézett hozzám, megdicséerte bátorságomat, mit mostanig tanúsítottam és kért annak további megőrzésére is.

— Bátor leszek — felelém s önerőmből felkelve ágyamból, balkezemmel a megsérültet tartva, minden segély nélkül mentem az ablak előtt álló karszékig. Az egyik orvos azt mondá:

A Nemzetközi baleset elleni biztosító társaság balesetből eredő halál és teljes rokkantság esetére 3000 koronát, illetőleg a rokkantság mértékének megfelelő összeget biztosít az Aradi Közlöny előfizetőinek.

ajku, tehát nemzetiségek, a kik igényeikről, jogaikról soha le nem mondtak. Ezzel be van bizonyítva, hogy igenis van nemzetiségi kérdés, melyet minél előbb tisztába kell hozni. Belátja, hogy nem vihetik, de nem mond le a reményről, hogy jelenleg ők ezt alkotmányos eszközökkel keresztül nem vihetik, de nem mond le a reményről, hogy a nemzetiségi törvény a nemzetiségek javá megoldatik.

Ballagi: Talán majd revideáltatni fog!

Ruzsiák János: A miniszterelnök az is felhozta, hogy a tótok Prágában tanácskoznak, onnan fogadnak el utasításokat. Fel szólítja a miniszterelnököt, hogy nevezzen meg személyeket, a kik ott jártak.

Rákosi Viktor: Hát a tót-cseh ban?

Ruzsiák János: Ha azok valami törvényelleneseket követtek el, állítsa őket törvényszék elé. Hódossy Imre szavaira akar reflektálni. Hódossy az az állítása, mintha a nemzetiségi törvény végre volna hajtva, nem áll meg.

Elnök: Ez a kérdés nem tartozik ide. Most a kulturtárcát tárgyaljuk, tessék akkor szólni. (Élénk helyeslés.)

Ruzsiák: Be akarja bizonyítani, hogy a nemzetiségi törvény végrehajtása szükséges.

László Mihály: Ot izgatóra van szükség! (Igaz!)

Elnök: Annak itt most nincs helye. Ne tessék a Ház türelmét kockáztatni.

Ruzsiák: Tehát a tanúgyről szól. Felpanaszolja, hogy a tótoknak semminemű iskolák felállítását nem engedik és így sem tótnevelő tanonciskolájuk, sem polgári, sem gazdasági iskolájuk nincs. Volt nekik három gimnáziumuk, de azokat minden elfogadható ok nélkül

Felkiáltások: Az nem áll! Nem való!

Ruzsiák: ... különféle ürügyekkel megszüntették. (Élénk ellentmondás jobbról s balról.) Kérték egy tót egyesület megalakítását, de azt sem engedték meg. A költségvetést nem fogadja el, hanem maga és társai nevében határozati javaslatot nyújt be, a mely szerint a képviselőház utasítsa a kormányt különösen a kultuszminisztert, hogy az 1868. XLIV. t. c. 17. 18 és 26 szakaszait hajtva végre és gondoskodjék arról, hogy a felvidék polgárai anyanyelvükön képeztesse ki magukat a felsőbb iskolákig.

Felkiáltások: Kik vannak aláírva?

Ruzsiák: Ruzsiák János, Kollár Márton, Valasek János és Veszeloovszky Ferenc. (Dörmögés.)

Népoktatás, felekezetek.

Bakó József a népoktatásról szól és a népoktatás terén beálló változásokat tünteti fel. A magyar népoktatás nem állandó, nem egészsé-

ges, hanem miniszterek szerint változik. A jövőre határozott közoktatási programra van szükség. A tanítóképzést javítani kell. Minden népiskolának legyen egy olvasókönyve, a többi a jól berendezett iskolában a közvetlen szóbeliség révén tanulja meg a gyermek. A tanítók fizetésének javítását sürgeti. A tanítóknak szabad vasúti jegyet kér, így az államvasutak kulturális célokat is szolgálnának. Az országos tanítói nyugdíjtörvényre tér át, melyet az egész tanítói karra sérelmesnek tart. Minden tanítónak egyenlő évi szolgálat után egyenlő nyugdíjat kell adni. A 40 esztendő szolgálatidő nagyon hosszú, 30 éves szolgálati időre kellene ezt leszállítani. Az 1848. XX. tc.-ről szól, melynek végrehajtása a felekezetek jogos kívánsága. A protestáns híveket nagy terhek nyomják, ezért szükség van az állami segélyre és pedig az autonómia korlátozása nélkül, úgy, hogy a segélyösszeg egyszer és mindenkorra törvényileg megszavaztassék. A balatoni halászatról beszél és a kultuszminisztert hibáztatja amiatt, hogy a halásznép koldusbotra jutott, mert a kultuszminiszterium is vizbírtokos a Balaton melléken. A költségvetést nem fogadja el, hanem ragaszkodik Veress József határozati javaslatához.

A vita vége.

Madarász Imre a 1848. XX. t.-cikk végrehajtásáról szól. Történelmi visszapillantást vet hazánk multjára, és kimutatja, hogy a nemzeti szabadság, és vele a lelkiismereti szabadság a protestantizmusnak köszönhető. A protestantizmus szorosan összeforrt a magyar nemzeti törekvésekkel. Ma is jogaihoz ragaszkodik és az igazságot kéri, mikor az 1848. XX. t.-cikk végrehajtását sürgeti. Törvényben kéri megszavaztatni a protestáns egyháznak a segélyt. Csatlakozik Veress József határozati javaslatához.

Kecskeméthy Ferenc az iskolák államosításáról beszél, amelyre némely helyeken szükség van. Egyebekben csatlakozik Veress József javaslatához.

Wlassics Gyula kultuszminiszter a tanfelügyelőség egyesítését, központosítását helyesli, csak az éjti gondolkozóba, vajjon ezt a fontos intézkedést a vidéki városoktól elvonja-e? Nessi Pállal szemben kijelenti, hogy ő csak a szecessziós stíl ellen szólalt fel. Ruzsiák javaslatára az a megjegyzése, hogy a nemzetiségi törvény szellemét betartja, mert az ország lakói egységes, osztatlan nemzetet képeznek. Utal a cseh-tót egység című egyesületre, mely a szláv szellemet ápolja. Mig teljes garancia nincs arra, hogy hazafias szellemben tanítanak, addig tót iskola felállítását meg nem engedheti.

Ezzel a vitát bezárták.

Veress József zárszavában a protestáns egyházak támogatását sürgeti.

Molnár János zárszava után a tételt elfogadták.

Holnap névszerint szavaznak a beadott javaslatokra.

TÁVIRATOK

A bur béketrakta.

London, április 17. A „Daily Graphic“ értesülése szerint a bur vezérek még nem tették végleges ajánlatot az angol kormányának, hanem csupán arra szorítottak, hogy egész általánosságban közölték kívánságaikat. Azt lehet mondani, hogy ezek a kívánságok a tárgyalások megnyitásának tekinthetők, de nem közelednek ahhoz, a mit az angol kormány a béke megfelelő alapjának tekinteni hajlandó. Ilyen értelmű értesítést küldtek a pretóriai bur megbízottaknak is. A lap ezután azt mondja: Mődunkban van közölni, hogy a bur vezérek nem kértek engedelmet a táviró használatára, hogy Krügerrel és utrechti tanácsadóival érintkezésbe lépessenek. Az is teljesen valótlan, hogy azokat a feltételeket, a melyeket egy bur forrásból származó, mult keddről keletkezett brüsszeli távirat közölt, az angol kormány elé terjesztették.

London, április 17. A tegnapi minisztertanácsban állítólag Malmgrennek újabb táviratait terjesztették elő. A minisztertanács után Salisbury a királyhoz ment kihallgatásra és közölte vele a békétárgyalásokról szóló legújabb híreket.

A háboru színhelyéről.

London, április 17. Kitchener jelenti Pretóriából tegnapi kelettel: Hamilton tábornok legutóbbi jelentését azzal egészíti ki, hogy 11-én még hét bur esett el és még 21 esett fogságba. 12-én Hamilton kelet felé vette útját Klerksdorp irányában. Másnap még 60 bur fogott el. A Hamiltonnal együtt operáló Rochefort ezredes Schweizer Reneeke mellett éjjel meglepett egy bur tábor, elfogott 45 embert és zsákmányul ejtett néhány takarmánykocsit. A burok úgy tértek ki a főhad elől, hogy megkerülték a jobb szárnyat.

A román tanítóképző ügye.

(A tanári testület hiányai.)

Arad, április 17.

Csorogár Romulusz aradi román szeminariumi igazgató nyilatkozatára vonatkozólag a következő adatokat kaptuk:

Nem két tanár távozott el az intézettől, hanem több és pedig azóta, amióta Csorogár ur iskolaügyi előadó; lévén az ő kezében a hatalom, mert ezen idő alatt hagyták el az intézetet Hamsea Agoston igazgató, Petrovits János, dr. Proca György, Dragomir György és Zsúzó János tanárok, akik többnyire kényszerítették a zárdába menni, vagy más intézetekhez pályázni, ha nem akartak állás nélkül maradni. Csorogár ur ezen tényállást nem dementálhatja; valamint az sem dementálható, hogy ezeknek helyébe új embereket hozott, kik azonban nem pótolhatók nyugalmazott jegyzőkkel, avagy növendékekkel.

A f. év elején meghívott tanárjelölt okultván mások sorsán, akik évenként minden indokolás nélkül kitétek az intézetből Csorogár ur felterjesztése folytán, nem volt hajlandó a felajánlott állást elfogadni. Ez a tény, nem pedig az, hogy jobb fizetést élvezne valahol; ellenkezőleg, itt jobb fizetése lett volna, hozzávéve a teljes ellátást és lakást. A megmaradt tanárok óraszámja nem szaporított, mert jelenleg is 20—22 órát tanítanak hetenkint, mint 5—6 évvel ezelőtt. Segédtanárok pedig nem alkalmaztattak, hanem nyugalmazott jegyzők és klerikusok.

— Hívják az anyját, ha még egyszer látni akarja.

Nimptsch oly szörnyű pillantást vetett rá, hogy többet nem is szólt.

Karomat levágták. En igen korán ébredtem, úgy, hogy a műtét utolsó fázisát éber állapotban kellett átszenvednem.

Nimptsch mellett állott, számba adva három kendőt, melyet fogaimmal egymásután rongyokba téptem össze kinomban. Agyba fektettek; nevelőm vigasztalt és buzdított:

— Mindent tehet egy kézzel is, gondoljon Nelsonra — mondá — nyugodjék meg az Isten akaratában és legyen kitartó!

A szó ugyan nagy hatalom, de ilyen szerencsétlenséggel szemben vajmi kicsiny. Nem mertem jobbra fordítani arcomat; az a fehér kendő, mely eltakarta vállamat, halotti lepel volt reám nézve.

Irtóztam tőle, féltem föllebbenteni, Nimptsch megcsókolt és sietve kiment. Később megtudtam, hogy a kuthoz megy s egy vödör vizet vitt fel szobájába s beledugva hatalmas fejét, nem sirt, de ordított, úgy, hogy az egész ház rengett belé. Hideg vízbe fojtá forró könyeit és sirni mégsem látta senki sem. Felöltözködve lejött hozzám s 14 napot s éjet ülve töltött ágyam mellett. Aldja meg az Isten érte!

Ugy látszik, jó magyar természetem lehet, mert alig volt lázam. Az operáció után harmadnapra kártyáztam, két hét múlva pedig felkeltem.

Kezdetben megmaradt árva félkarommal

teljesen gyámoltalan voltam, semmire sem képes. A legsötétebb gondolatokkal tépelődtem.

Döntő elhatározással volt rám egy vadlelkű német inas fellázító szivtelensége. Kajetán Hirschleinek hívták ez embert, most utólag hálával emlékszem rá. Ugyanis öltöztetés közben tehetetlenségemet csufolta. Kikergettem s magamra csukva az ajtót, kimondhatatlan vesződséggel harmadfélóra alatt magam öltözködtem fel.

Ebédnél csak azt ettem, amit fé kezemmel felapritottam.

Hét hónap múlva Nimptsch-sel lőháton érkeztem Seregélyesre, katoná apám legnagyobb örömére.

Ekkor már a zongorát is pengettem, úgy, ahogy.

Alig mult el egy év a szerencsétlenség óta, a puskát is elővettem. Egyszer, korán reggel kilopóztam puskámmal a szobából; de apám, ki a kastély előtt sétálgatott, észrevett. Az öreg megjött, ráncba szedte homlokát és feddőleg kérde:

— Ki engedte meg neked, hogy ismét puskához nyulj?

— Senki, édes apám, de megparancsolta valaki... én magam, mert egész férfi akarok lenni.

Az öreg hosszan kebléhez szorított s ismételve suttagá:

— Jól teszed, jól teszed!...

A biztosítás kiterjed minden oly balesetre, amely akár otthon, akár utcán, hajón, vasuton, hadgyakorlaton történik és halált, vagy rokkantságot okoz.

Botis Tivadar dr. Ausztriában szerezte meg a teológiai drtust és mint ilyen, teológiai tanár lehet, mert ahhoz jussa van, de a képzőben nem taníthat sem hazai történelmet, sem alkotmányt, sem német nyelvtant, mert ehhez nincsen képesítése. Hanem igenis taníthat hit- és erkölcsant. Egyszersmind azt sem cáfolhatja meg Csorogár ur, hogy *Secula* Szever Romániából került a „Tribuna Poporului”-hoz amelynek jelenleg is belmunkatársa és azt sem cáfolhatja meg, hogy a nevezett leányképzőben tanít hazai történelmet, alkotmányt. Különbösen összegezzük a megtartott, illetve kötelező órákat: Magyar nyelvből kötelező 10, tartatik 9. Német nyelvből kötelező 10, tartatik 4. Történelemből kötelező 7, tartatik 7. Természetrajzból kötelező 4, tartatik 3. Földrajzból kötelező 4, tartatik 6. Vegytanból kötelező 4, tartatik 1. Természettanból kötelező 3, tartatik 2. Számítanból kötelező 9, tartatik 9. Mértanból kötelező 4, tartatik 2. Bölcséleti előtanból kötelező 4, tartatik 4. Paedagogia és test és egészségtan kötelező 6, tartatik 3, mert test és egészségtanra nem futja az idő. Módszertanból kötelező 2, tartatik 3, a melyek között a klerikusokkal, tehát a tanítójelöltekre esik $1\frac{1}{2}$ óra hetenkint Neveléstanból kötelező 3, tartatik 1, amely közös a képzőbeliekkel, tehát esik $\frac{1}{2}$ heti óra. Paedagogiai történelemből és Iskolai szervezattanból kötelező 3, tartatik 2, mert az iskolai szervezattan nem tanítatik, miután nincs előírva. Minden egyes tanár tart heti 20—22 órai előadást, ez pedig 900 frtért elég. Avagy Csorogár ur melléktárgyaknak tekinti a szépirást, rajzot, tornát, gazdasági gyakorlatokat, ének-zenét, amelyekre 51 heti órát kellene szánni és ő beéri heti 19 órával. Avagy azt hiszi, hogy segédtanári minőségben szerepelhet a képzőben Papp Tódor nyugalmazott jegyző, Mihulin Kornél végzett teologus, Popeszkudován és Toró Miklós, valamint 5—6 klerikus?

Ujból állítjuk, hogy a képzőben három tanár van és ezek Csontea Tódor, dr. Pipos Péter és dr. Petran János, mert a többieknek, akik ott órákat tartanak — Csorogár urral egyetemben — erre nem jogosítottak, nem lévén rá semmi nemű jogcímük.

Végre pedig megemlítjük, hogy a felekezeti képzőben a román nyelven és más felekezeti és egyházi tárgyakon kívül a miniszteri tanterv szerint 129 heti órai tanítás van előírva, de Csorogár ur direktorsága alatt csak 79 heti órában tanítanak.

Különbösen erről felesleges többet szólani, mert értesülésünk szerint, ez úgy a vallás- és közoktatásügyi miniszteriumban van már feljelentés alakjában.

SPORT.

+ Jellemrajz egy versenylóról. Hogy a mi rajongásunk bizonyos dolgok iránt mennyire túlzásba szokott menni, élénken illusztrálja az a közlemény, amely egyik fővárosi lap mai számában jelent meg. A sport híri intimitásokat mond el egy — versenylóról. Ritka érdekemet szerzett államférfiu, író, vagy a közéletnek akármitéle szereplője ritkán jut olyan kitüntetéshez, hogy a lapok félannyi figyelemben részesítsék, mint amennyi *Csókosszony*-nak, egy Blaskovich-lónak jutott osztályrészül. A P. H. mai száma ezeket írja róla:

A versenylovak finyasabb fajtái most azt a nagyszerű szokást követik, hogy kíséret nélkül egy tapodtat sem mennek. Már volt alkalmunk a *Rohonczy* Kezdője-ről ugyanezt megírni, most Csókosszonyról tudtuk meg, hogy szintén ilyen gyöngéi vannak. Ugyan a Blaskovich-ló inkább megengedheti magának ezt a passziót, mert Kincsem-vér buzog a lábában. A Háromévesek nagy handicap-jének tegnapi szenzációs nyeresége sehoá sem megy komornája, egy ponnny nélkül. De nagy szüksége volt

és van e társaságra. Mindenki emlékeztetik reá, hogy mennyire makrancos állat volt két éves korában, ellenben a munkában csodadolgokat mivelt, úgy hogy a Károlyi Memorial-ban min. favorit indult, amde úgy itt, valamint minden futásában csókonybőségével már a startnál eljatszotta győzelmét. Uj amerikai trainerje, *Dyer*, szerencséjére olyan ponnnyra tett szert, melynek párja nincs a föld kerékiségén. Ebben ugyanis egy birka vezetett el, semmi sem képes nyugalmából kihozni. Mellette, süthetnek agyut, szemé előtt a végítélet villámai cikázhatnak, meg a fülét sem mozgatja: bölcs nyugalommal bámul a ievégőbe. Ilyen jó példa mellett nem csoda, hogy Csókosszony felkagyott léha, könnyelmű szokásával, nyugodtabb lett. Az amerikai training meg pláne nagyon használt neki. Egész télen át nem zizegő szalmák között feküdt a meleg boxban, hanem szelős istállóban, nyitott ablak mellett pihent. Nappal pedig hóban-fagyban künn járt a szabadban, erdőn, mezőn, hófedte réteken. Amellett, hogy megszelidült, mint egy barány, megerősödött. Nem simogatták, becézgették, tisztitgatták. Hosszu, bozontos szőr nőtt a testén. Oly kiilsót öltött magára, mint a kaukázusi ós magyar lovak, melyeket a viszontagságok edzenek meg. Ilyen gondozatlan külsővel állott tegnap a starthoz. A pályára ponnnyja kísérté. Mikor lovasa, Van Dusen, a proba-galoppa nógatta, pillanatra a nyughatatlan, ördögi vér visszatért belé, azaskodott, de csakhamar lecsillapodva, nyugodtan kánterezett el a mezőny előtt. A 13-as mezőny nem zavarta meg, mint egy oszlop állott az indító gép előtt. Az eső csak úgy szakadt, a zord időhöz szokott állatot természetesen ez sem hozta ki a sodrából. Adott jelre negyedeknek ugrott el, de néhány száz méternyire dressze már elől fehérlött. Ovatos jockeja a befordulónál nagy kerülőt tett vele, iv alakban suhant az egyenesbe, nehogy az összetömrült mezőny bekelelje. Hosszu sörényét a szél széjjelborzolta, szügyhöz hajtott nyakkal, mint egy táltos repült a mezőny élen és mikor a távoszlophoz ért, lovasa kisse szabadon eresztette a fejet és mintha *Kincsemet* láttuk volna gyóani, minden magyar ellenbe tört ki. Mikor *Van Dusen* jockey a mázsálohoz visszatért, a közönség lelkesen megravozta. Csókosszony a lenyergeles után hű társát kereste. A ponnny meg is jelent, azzal nyugodtan tért haza pihenni babérjain.

A borosjenői vizsgálat.

(Egy tanu letartóztatása.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 17.

Ma volt a harmadik napja, hogy *Plopu* György dr. nagyváradai táblai bíró helyszíni vizsgálatot folytat Borosjenőn a *Solymossy* Lajos báró mandátuma ellen elrendelt vizsgálatból kifolyólag.

Ez a harmadik nap valóságos szenzációt hozott. Mikor az új választási törvény tervezetét kidolgozták, jóelőre számítottak arra, hogy a vizsgálatok alkalmával, a tanuvallomások értékét sok minden körülmény, befolyásolás, erőszak, vesztegetés meg fogja gyöngíteni, s ezért olyan szigorú hatalmat adtak a vizsgálatot vezető bíró kezébe, melylyel ellensúlyozhatja a kétes értékű tanukat.

A borosjenői vizsgálatnál merült föl az első eset, hogy a bíró kénytelen volt a szigorú rendszabályokhoz nyulni.

Történt ugyanis, hogy egy tanu nem akarta vallomását a törvényes esküvel is megerősíteni, mire a vizsgálatot vezető táblabíró letartóztatatta az illető tanut.

A letartóztatásnak meg voltak a következményei. A tanu visszavonta azt a vallomását, melyre nem akart megesküdni.

A mai napon történetekről egyébként a következő tudósítás számol be:

Plopu dr. ma délelőtt 10 órakor kezdette meg a vizsgálatot s esti 6 órakor fejezte be.

Elsőnek *Mikora* Mitru morodai parasztembert haligatta ki. Mikora előadta, hogy *Folteán* Stefánnal elmentek *Solymossy* Lajos báró képviselőjelölthöz és kértek tőle 400 forintot, avval, hogy majd szereznek szavazókat. A báró erre azt mondotta, hogy nem ad ennyit egy-

szerre, hanem előre csak száz forintot ad és ha megválasztják, kapnak fejéenként még 100—100 forintot.

Mikor aztán Mikorát meg akarták esketni erre a vallomásra, megijedt és kijelentette, hogy az esküt nem teszi le. Erre *Plopu* dr. táblabíró letartóztatatta Mikorát és a járásbírósg fogházába kísértette. Ez történt a délelőtti folyamán.

Délután 6 órakor *Folteán* a fogházból üzenetet küldött a bírónak, hogy hallgassák ki újra. *Plopu* dr. elment a járásbírósgra és elővezettette Mikorát, az azután előadta, hogy vallomását teljes egészében visszaakarja vonni. Vallomását jegyzőkönyvbe vették, mire *Plopu* dr. szabadon bocsátotta Mikorát.

Ma ismét kihallgatták *Baranyai* Bélát, *Solymossy* báró gazdatisztjét.

Baranyai beismerte, hogy a mondott alkalmmal ott volt Mikoránál s Mikora őt kihívta a szobából és bevezette a kamrába. Beismerte, hogy az a császár, aki vele jött Mikorához, 50 forintot adott ennek avval a meghagyással, hogy evvel az összeggel gondoskodjék a választók beszállításáról és rendezze a fuvardíj ügyét.

Styoány Juon és *Buptye* Flóra azt vallják, hogy a morodai hídon találkoztak három emberrel, akik azt mondták nekik, hogy menjenek *Foltyán*hoz, ott tette le *Solymossy* a kincsesládáját, ott kapnak majd pénzt.

Suciu János dr. ügyvéd, aki *Petkovics* Istvánt, a volt ellenjelöltet képviselte, arra kérte a táblabíró, hogy kérdezze meg a tanuktól, szívesen látta-e *Solymossy* a morodai választókat, vagy pedig kidobta-e őket. *Plopu* dr. azonban ezt a kérdést nem tette föl.

A vizsgálatot holnap fogják befejezni.

A somogyi nábob végrendelete.

(A másfél millió örökség.)

Negyedik nap.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, április 17.

A mai tárgyaláson az elnök indítványtételre szelította fel a vád- és védelem képviselőit. Mielőtt a törvényszék visszavonult volna tanácskozni a felől, hogy kihallgatott tanuk közül melyiket bocsássa esküre s melyiket ne, *Rónay* Kamill elnök *Nagy* Akost szelította elő.

Hogy van az, hogy az elhunyt nem említette ott elő május 25 én este, hogy az nap délután már végrendeleteit az ön gyermekei javára?

Az öreg nagyon szófukar ember volt. Azt tudtam, mert említette is, hogy írásbeli végrendeletet akar tenni, de hogy ezt meg nem cselekedte, annak oka az volt, mert restelt azzal a kék folttal az arcán, bemenni Kapesvárra. Különbösen előttem is többször említette, hogy írásbeli végrendeletet végzett be-megy Pécsre. Ilyenkor mindig mondta azt is, hogy *Blaskovich*-néra (a pécsi itélőtáblai elnök neje) és *Gonbanovics*-néra (nyug. törvényszéki elnök neje) nem hagy semmit, mert nagyon haragudott rájuk.

A törvényszék ezután a tanuk megeskütése tárgyában tanácskozásra vonult vissza. A törvényszék a kihallgatott tanuk közül esküre bocsátotta: *Rabati* Sándort, *Kaszás* Jánost, *Kaszás* Jánosnét, *Kövesdi* Józsefet, *Horvát* Józsefnét, *Nagy* Istvánt, *Darányi* Ferencnét, *Kálmán* Jánosnét, *Molnár* Ferencnét, *Bodis* Péternét, *Pál* Ferencnét, *Hardi* Jánost, *Hardi* Katát, *Weber* Ferencet és *Sebők* Jánost.

Mellőzte ingadozó vallomástételük miatt *Bátor* Györgyné és *Dezső* István tanuk meghiteltetését.

Dezső Istvánné és *Simon* János tanuk meg-

hiteltetését felfüggesztette, mert ezek a következő vádra is tanuk lesznek.

Végül az elnök bejelentette, hogy a megye alispánját felkérte, hogy bocsássa a törvényszék rendelkezésére a megyeház nagytermét, mert a törvényszéki szűk tárgyaló teremben ilyen monstre-ügy tárgyalását lefolytatni nem lehet. Az alispántól választ még nem kapott.

A tárgyalást holnap folytatják.

Az aradi ügyészségi fogház örült poétája.

(Tárgyalás Sepeczán ügyében.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 17.

Az aradi rendőrségi fogda állandó vendége volt Sepeczán Gyula, az egykori járásbírói díjnok és ügyvédi írnok, a hirhedt csavargó és tolvaj. Erőszakos modorával rendkívül sok kellemetlenséget szerzett a rendőrségnek s végére is, a főlhalmozódott lopási esetek folytán, az ügyészségi fogházba került. Sepeczán még itt is lopott s már egy ízben el is ítélték.

Utóbbi időben azonban olyan gyanúsán, zavarodottan viselkedett, hogy a fogházfelügyelő jelentést tett, melynek folytán orvosi megfigyelés alá helyezték. Parecz Gyula dr. és Austerweil László dr. törvényszéki orvosok vették megfigyelés alá Sepeczánt.

Az orvosi jelentés fölsorolja, hogy Sepeczán Gyula most 25 éves ember, négy polgári iskolát végzett. A 3-ik és 4-ik osztály elvégzése közben az aszói javítóintézetben is volt. Mintegy tizenkilenc lopás terheli a lelkét, a melyekből azonban csak négyet ismer el.

Fegyelmet a börtönben maga fölött nem tűrt és szép szóval kellett vele bánni. Azt hitte, hogy az elébe tett ételek meg vannak mérgezve, ezért egy időben nyolc napig nem is evett egy falatot sem s inni is csak egyszer ivott.

Azt képzelte, hogy a fogház az ővé és panaszkodott, hogy senkisémet fizet házbért. Az éjszakákat álmatlanul töltötte. Gyakran mosolyogva beszél, igen sokszor izgatott, ilyenkor az ételeket a földhöz vágja és azt mondja, hogy sós. Az ajtót döngeti és azt követeli, hogy eresszék ki. Ha zajt hall, ordít, hogy hagyják őt aludni. Ha ilyenkor aztán erélyesen rászólnak, azt vágja vissza:

— Itt én vagyok az ur, nekem itt senki se parancsol.

Egyszer megkérdezték tőle, hogy mióta ismerete Reuczot, aki tudvalevőleg régi bűntársa. Sepeczán azt felelte, hogy „tegnapelőtt óta.” és emellett maradt mindvégig.

Mikor megkérdezték, hogy mért nem keres valami rendes foglalkozást, mikor négy polgárija van. Sepeczán hanyagul azt válaszolta:

— Tán a tudományok éljek? A tudósok mind szegények! . . .

Március 15-ike előtt hazafias hangulat szállta meg Sepeczánt. Kapott papirost és ceruzát és arra, ismert költők közhelyeiből verset állított össze, melyből adjuk a következő részt:

„Arad vértanuknak temetője,
Tizenhárom hős tábornok kivégző helye.
Hős vértől pirosult gyászter sóhajta köszöntlek,
Nemzeti nagy létünk, nagy temetője Mohács.
Gyermekkirályt és hadvezért
Ki erejénél többet mer,
Ad az Isten a nemzetnek,
Kit megver.
Igy volt akkor Mohácsnál
Hogy Lajos király elesett,
S a magyar a töröknek rabja lett.”

Egy „rapszódia“ a következőképpen hagzik:

Március 15.

Oh te dicső nap fenn ragyogsz ismét az égen,
A magyar nemzet szent dicsőségére.
Szent nap az a nemzet előtt
Ekkor vivá ki függetlenségét.

Sepeczán Gyula.

Egy másik költői terméke Sepeczánnak „Sugói tévedések“ büszke címét viseli, közlünk egy néhányat:

A multból sokat felejtettünk,
A multkor sokat felejtettünk.

Lementével dicsérd a napot
Leventével kísérd a papot.

A tó habot vert a szélben,
Kató zabot evett ma délben.

Vigyazz, ha jön a vonat
Hintázva kösd a lovat.

Az orvosi vélemény Sepeczán viselkedéséből és költeményeire való hivatkozással konstatálta, hogy elméje megzavarodott s mint közveszélyes örültnek a tébolydába való elhelyezését sürgeti.

Ma délelőtt volt tárgyalás ez ügyben. A tárgyaláson Fábrián Lajos dr. ítéletáblai bíró elnökölt, szavazóbírák Köller János és Szöllőssy Jenő dr. voltak. A vádat Lehmann Viktor alügyész képviselte, a tárgyalás jegyzője Nyisztor Sándor törvényszéki aljegyző volt.

A tárgyaláson mindössze a két orvosszakértőt hallgatta ki a bíróság s ezután az orvosi vélemény alapján hatályon kívül helyezte az eddigi marasztaló ítéletet s elrendelte a bűnpör újrafelvételét, melynek végeztével Sepeczán minden valószínűség szerint a tébolydába kerül.

SZINHÁZ ÉS IRODALOM.

* Beöthy László fölmentése. Keglevich István a Nemzeti színház intedánsa levélben értesítette Beöthy Lászlót arról, hogy a belügyminiszterium vezetésével megbízott miniszterelnök az igazgatói állástól saját kérelmére, az intedánsi javaslat értelmében fölmentette. Ez alkalomból az intedáns a következő sorokat intézte a volt igazgatóhoz: „Midőn itt sajnálatomra kénytelen vagyok az ön szerződésének fölbontásáról intézkedni, el nem mulaszthatom, hogy elismerésemet ki ne fejezzem azért a kiváló szakértelemért, s köszönetet ne mondjak azért az odaadó és buzgó tevékenységéért, a melyek által sikerült önnek a nemzeti színház részére minden várakozást felülmúló gyors és fényes emelkedést biztosítani.”

Mint Budapestről táviratban jelentik, Somló Sándor igazgatói kinevezésének nem lesz ideiglenes jellege. Somló már alá is írta két évre az igazgatói szerződést, melyet az intedáns már fel is terjesztett és csak egy-két nap kérdése, hogy a jóváhagyási, illetőleg kinevezési dekrétum leérkezzék. Somló évi fizetése 10,000 korona, vagyis hatezer koronával kevesebb, mint Beöthynek volt. A miniszter ilyenformán akarja megtakarítani a Beöthynél elvesztett előleget. A szerződésben arra is van provizio, hogy Somló a két év letelte után nagyobb fizetéssel maradjon állásában. Ha Somló olyan erélyes lesz, mint a milyen képzett ember, a színház jól fog vele járni.

* Székely Irén ügye. Székely Irén, a nagyváradi színtársulat volt kitűnő primadonnája, mégis csak aláírta azt a szerződést, amely őt egyévre Janovics szegedi színtársulatához fűzi. Ilyen módon meghusult az a remény, hogy a művésznő ebben a szezonban visszatér Nagyváradra.

* Sipulusz és Zsüll cím alatt a Debreceni mai számában a következő sorokat olvassuk, ifj. Móricz Pál szerkesztő tollából:

Két kedves, népszerű ember Sipulusz és Zsüll. Mindketten a magyarság szent ügyét szolgálják, Sipulusz mesteri tollal, Zsüll a színpadon. Bárán kérhetjük, hogy van-e, aki a Rákosi Viktor és Zilahi Gyula nevét nem ősméri művelt ember és magyar földön? Rákosi-Sipulusz, országvéget is egyszemélyben, a tollal küzd, Zilahi-Zsüll a színpadon a magyar nemzeti eszményekért. Erdekes, hogyan találkozott kettőjüknek a gondolata. A multkoriban irtuk, hogy Sipulusz, akit sokfelé hívnak az országban felolvasásokra, elhatározta, miszerint a jövőben csak tiszteletdíjért fog felolvasni, de nem a saját csébe hasznára, hanem a legszebb célra, a nánási Kossuth-szoborra fogja az így szerzett tiszteletdíjait felajánlani. Es épp ezért érdekes, hogy most a hajdusági követnek és jeles magyar írónak követője akadt a Zilahi Zsüll kiváló színművésznő személyében, aki meg újabban az aradi színháznak lett direktora és a ki felajánlotta az aradi Kossuth-szobor gyűjtőbizottságának, hogy a harmadik megnyitó-előadása, valamint a főszereplő szobor javára rendezendő disztribúciója, tiszta jövedelmének tíz százalékát, valamint mind azt a honoráriumot, melyeket vendégszereplése alkalmával, vagy koncerteken kap, az aradi Kossuth-szobor alapra adományozza. Sipulusz és Zsüll ilyen szép elhatározását dicsérjük az olvasóink előtt. Vajha példájukat más magyar írók és művészek is követnék, de hát a legtöbbjének előbbvaló az „alsós“, mint a hazafias eszmények önzetlenségét.

* A szorongatott Kubelik. A napokban Kubelik Jan, a híres hegedűművész Brooklynból (New York) bucsuzott. A közönség magánkívül volt; éljenzett, tapsolt, tombolt fékeveszetten. Az örült lelkesedés azonban a hengverseny után érte el a tetőfokát. Sok nő megvárta a művészt a kijáratnál, úgy, hogy kocsijához sem birt jutni. A hölgyek ölelték, csókolták, majd hogy agyon nem nyomták. Őt perenyi erős küzdőelem után a rendőrség segítségével kiszabadította magát. Az asszonysergek ekkor „gyávának kiáltotta ki és csokrokkal dobálta meg. Egy óriási, nehéz koszorut akarta ellenére nyakába akasztottak. A teljesen kimerült ifjut a rendőrség segítette kocsiába.

Bíróságok vitája egy tolvaj körül.

(Polgár vagy katona?)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 17.

Az aradi cs. és kir. hadbíró és a buttyini kir. járásbíró között érdekes jogi eset merült fel. Az eset maga egyszerűbb lopás, a melyet a tettése az aradi várban követett el. A vita a körül forog, hogy az illető, amikor a bűnre vetemedett, katonának-e, vagy polgárnak volt tekinthető. A kérdés eldöntése a delikvensre nem kis fontossággal bír, mert a katonai bíróságok a lopást tudvalevően sokkal szigorúban fogják föl, mint a civil ítélő hatóság.

Koszté Tamás gurahonci illetőségű legény a mult héten szabadult ki az aradi katonai fogházból, ahol három esztendő telt. A kiszabadulást arra használta föl, hogy a térparancsnokság tiszti szobáiból több órát, látszólag és valamennyi pénzt ellopott. A lopást akkor vették észre, mikor már hazatért. A térparancsnokság megkeresésére a csendőrség Kosztét Gurahoncon letartóztatta s egyelőre a buttyini járásbíró fogházába kísérte.

Mikor Koszte ott volt, akkor az a kérdés merült föl, hogy Koszte mint katona, vagy mint polgár követte el a tolvajlást. Az aradi hadbíró az előbbi állásponton volt és kérte Koszte kiadatását, a járásbíró azonban nem látta eldöntöttnek a kérdést és egyelőre a kiadást megtagadta.

A hadsereg szolgálati szabályzatában határozottan meg vannak jelölve a határok, a meddig valaki katonának tekinthető. Ha ezeken sem tudna a két bíróság megegyezni, akkor könnyen lehet, hogy a hadügyminiszterium fog-

ja végső fórumként megállapítani, hogy Koszta, amikor tolvajlásra vetemedett, civil volt-e, vagy katona? Akkor önként megoldódik a kérdés, hogy a katonai, vagy a polgári büntető-törvénykönyv értelmében fognak fölötte ítéletet hozni.

Horánszky miniszter betegsége.

(Ujabb orvosi konzilium.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, április 17.

Horánszky Nándor kereskedelmi miniszter tudvalevőleg néhány nap óta meghülés következtében beteg. Müller Kálmán dr. profnsszor. miniszteri tanácsos, akit Horánszkyhoz kérettek, a betegen részleges tudógyuladást konstataált. Amikor Müller dr. Horánszkyt meglátogatta, a miniszter, akkor már egyre erősödő láza dacára, ágyon kívül volt. Lankadatlan munkakedve nem hagyta pihenni. Karosszékekben ülve, bundába burkolózva, hivatalos ügyekről tárgyalt Nagy Ferenc dr. államtitkárral. Pedig az országos ügyek gondjával ekkor már erősen birkozott a tudógyuladástól eredő növekvő láz. Müller tanár a beteg minisztert azonnal ágyba fektette.

Tegnap reggel Horánszky miniszter láza még 37.2 fok volt, de már az esti mérés azt az aggasztó tünetet jelezte, hogy a láz 39.6 fokra szökkent fel. Müller dr. konstataálta, hogy a baloldali hurutos tüdőlob erősödött, amennyiben a lobosság jelentékenyen terjedt. A beteg állapota ennek következtében súlyosabb lett.

Horánszky hüllése legujabb keletű. A beteg miniszter elmondta Müller tanárnak, hogy az április tizenegyedik országos ünnep keretében tartott hivatalos istentiszteleten érezte, hogy hideg borzongás futja át. Ebben a percben érte az a hideg légáram a meleg diszruhától felhevült testét, amely a meghülést okozta. A jeles orvos gondozása s a miniszter családjának odaadó ápolása remélhetőleg elejét veszik annak, hogy a betegség komoly aggodalomra okot adó fordulatot vegyen. Annál nagyobb gondosság szükséges, mert a beteg miniszter már túl van a hatvan éven. — Ezzel szemben áll azonban örvendős testi ereje, szívóssága.

Horánszky betegségében a válságos fordulópont ma, vagy szombaton, vagyis a meghülés utáni hetedik vagy kilencedik napon következik be. A krízis remélhetőleg a miniszter állapotának jobbrafordulását hozza meg. Müller professzor tegnap este megjelent a szabadelpártkörben, ahol minden oldalról kérdésekkel ostromolták Horánszky állapota felől. Széll miniszterelnököknek referált Müller dr., s a kormányelnök mélyen megdöbbenve hallgatta a betegség komoly voltáról szóló hírt.

Ma reggel nyolc óra előtt újból meglátogatták a beteget orvosai: „Dirner Gusztáv dr. és Müller Kálmán dr. egyetemi tanárok. Az orvosok nyolc órakor konziliumot tartottak a beteg állapota felett, melyről a következő jelentést adták ki: „A beteg az éjszakát nyugtalanul töltötte. A lobosodás terjedelme változatlan. Hőmérsék: 38.00. Érverés: 100.“

A beteg miniszter zerge-utcai házában ma délelőtt is rendkívül sokan tudakozódtak állapota felől. Széll Kálmán miniszterelnök tizenegy órakor járt ott és néhány percre bebocsátották a betegszobába. A miniszternek nagyon jól esett, hogy a miniszterelnök ilyen melegen érdeklődik állapota iránt. Széll Kálmánon kívül mást nem bocsátottak a beteghez.

Este 10 órakor táviratozzák: Horánszky állapota változatlan. Az orvosok délután újabb

konziliumot tartottak. Délután a beteget meglátogatták Darányi miniszter, Schlauck biboros és Hegedüs Sándor.

Az orvosok véleménye szerint a krízis szombaton áll be. Addig is minden reggel és este jelentést fognak kiadni a beteg állapota felől.

Budapest, április 17.

Az estí órákban riasztó hírek terjedtek el Horánszky állapotáról, de ezek szerencsére nem bizonyultak valónak. Annyi bizonyos, hogy a miniszter állapota igen súlyos, de nem reménytelen.

A délután 6 órakor tartott konziliumon a következő bulettint adták ki Müller, Dirner és Schwartzor orvosok: A lobos folyamat terjedt; a hőmérsék 38.6, az érverés 100, erőbeni állapot és szívműködés elég kielégítő.

Az esti utolsó orvosi jelentés szerint a hőmérsék 39.8, az érverés 100; a beteg állapota változatlan.

Borzalmas öngyilkosság.

(Zecsuav, beretva és revolver.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 17.

Szegedről jelenti tudósítónk: A Damjanics-utca 28. számú házban él az öreg Zsigmond nyugalmazott mozdonyvezető a családjával; boldogságban, békességben teltek a napjaik. A csekény nyugdíjból ugyan nem lehetett volna olyan gondosan nevelni a gyermekeket, de a család idősebb sarja, Zsigmond Gyula lelke egész nemes hevével csüggett családján és megosztotta velük minden krajcár keresményét.

Zsigmond Gyula, aki 29 éves mult, másfél év előtt Nagybecskerekéről került Szegedre, a mikor a torontáli vasutat bekebelezték a szegedi üzletvezetőségbe.

Ott dolgozott oly serényen, hogy szorgalmas, nyugodt, kemoly viselkedése úgy föllebbvalóiban, mint tisztviselőtársáiban rokonszenvet és becsületet keltett iránta.

Ma reggel is pontosan megjelent az osztályban, melynek főnöke több fontos ügy gyors elintézését kívánta tőle. Zsigmond lelkiismeretesen felelt meg kötelességének. De féltizenegyor izgatottan szólt Lázai-Seabó Jenő mérnöknek:

— Mivel a felügyelő ur nincs most itt, a mérnök urat kérem, engedje meg, hogy egy félórára távozhassam. Halaszthatatlan kötelesség . . .

A mérnök engedélyt adott a távozásra. Zsigmondot az első emeleten néhány gépészgyakornok várta, akiknek azt mondta, hogy holnap lesz a vizsgálat.

És egy óra múlva már jelentették az üzletvezetőség 4. osztályában, hogy Zsigmond Gyula borzasztó módon vetett végett életének.

Zsigmond a hivatalból egyenesen szüleinél levő lakására ment. Ugy anyja, mint ősz atyja távol voltak lakásuktól.

A Damjanich-utca 28. sz. a. van Hodács Antal kereskedése is. Először ide tért be s pár szót váltva a kereskedővel, elkérte tőle a Kneip-kura című könyvet s felment szüleinek emeleti lakására. Bement a belső szobába, magára zárva az ajtót.

Éppen midőn anyja a piacról hazatérve, az udvarba lépett, revolverlövés hallatszott az emeletről. Megrémülve futottak fel a házbeliiek az emeletre, ahol a Zsigmondék lakását zárva találták.

Az anya értesülve fia otthonlétéről, kétségbeesetten, sirva verte az ajtót:

— Gyula, mi van te veled?

Egy hörgés hallatszott a szobából. Azon esőnd következett.

Mikor Hodács Antal feltörte az ajtót, az öngyilkos párolgó vérében feküdt a földön. Az előhívott orvos már csak a halált konstataálhatta.

Az öngyilkos levelet nem hagyott hátra. Előtte egy orvosi könyv feküdt s azon része volt fellapozva, a hol az emberi test érfutása van feltüntetve.

A 29 éves ember borzalmas módon hajtotta végre az öngyilkosságot.

Először zecsuavat svott, de ugyilátszik, gyorsabb halált akart, mert felvágta az ereit és a gégéjét. Talán a fizikai kín, vagy a lassu haláldeklás iránt való iszony vitte arra, hogy még egy öldöklő szerszámmal siettesse a halált, mert a töltött revolver esővét mélyen beledugta a szájába és így lötte szét a fejét. Szétloccsant fővel, holtan bukott a földre.

Az egykori torontáli vasut volt hivatalnok karából rövid idő óta ez a negyedik öngyilkosság.

Az öngyilkos ember ravatala felett agg szülei s három testvére kesereg, a kik közül kettő az államvasutaknál szolgál, a legfiatalabb pedig katona.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Az aradi orvosszövetség ülése: Az aradi orvosszövetség ma délután 6 órakor Pongay Lajos dr. főorvos elnöklete alatt ülést tartott, mely alkalommal akklamálódtak az orvosszövetség és a kerületi betegsegélyző-pénztár között fölmerült differenciák, melyekről annak idején részletesen beszámoltunk.

A vörös kereszt új vezetői.

(Az aradi választmány közgyűlése.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 17.

Az országos Vörös-Kereszt egylet aradi fiókja ma délután tartotta meg közgyűlését a városháza tanácstermében. Az emeleti kisterem szürke négy fala, mely komolyabbnál komolyabb hivatali tanácskozásoknak szokott tanuja lenni, vig és hangos női beszélgetésekben gyönyörködött. Szóval ünnepnapja volt a tanácsteremnek.

A gyűlés előtt Institoris Kálmán polgármester bemutatta a választmány tagjainak gróf Bréda Viktornét, akit a mai gyűlésen az aradi fiók elnöknőjévé választottak. Hász Sándorné ugyanis lemondott tisztségéről Salacs Gyula kir. tanácsossal egyetemben, ki Budapestre költözvén, nem végezheti az elnöki teendőket. Az ő helyébe lelkesedéssel választották elnökké Institoris Kálmán polgármestert.

Kegyelettel emlékezett meg az évi jelentés Hász Sándor elhunytáról, ki az aradi fióknak hosszú időn át alelnöke volt. A közgyűlés részvétének a jegyzőkönyvben adott kifejezést, melyet megküldenek az elhunyt alelnök özvegyének.

A közgyűlés legkiemelkedőbb része következett ezután. Institoris Kálmán, a gyűlés elnöke, átadta Wadowsky Gusztávnának azt a kitüntető-diszoklevelet, melyet a Vörös Kereszt védnöknője: Mária Valéria főhercegnő adományozott neki az aradi fiók érdekében kifejtett működéseért. A kitüntetett választmányi tag meghatottan, köszönte meg a kitüntetést a következő szavakkal:

— Köszönöm a nagy kitüntetést, de őszintén szólva, nem érdemeltem meg. Igyekezni fogok azonban a jövőben kiérdemelni azt.

Újból választás következett ezután, Sallai Béláné lemondott az alelnökségről, helyébe Wadowsky Gusztávnét, Hász Sándor helyébe pedig Kádas Kálmánt választották meg alelnök-

nek. *Kilényi* János, aki hét éven át volt az aradi fők jegyzője, továbbra nem volt hajlandó elfogadni a tisztséget. Az ő utódja *Marosi* Miklós lett.

A közgyűlés *Hász Sándorné*nak, özv. *Salalai Béli*nének, *Salacz Gyulán*nak és *Kilényi János*nak lemondását sajnálattal vette tudomásul, érdemeiket jegyzőkönyvbe iktatta.

A választmány egy harmad részének mandátuma lejárt, a közgyűlés újból a lelépőket választotta meg. A közgyűlést választmányi ülés követte.

Jelen voltak a közgyűlésen:

Gróf *Bréda Viktorné*, *Ábrai Lajosné*, *Földes Jánosné*, *Heinrich Sándorné*, *Hegedűs Lászlóné*, dr. *Issekutz Lászlóné*, *Kristyóry Jánosné*, *Lacszay Endréné*, *Lukácsy Lajosné*, *Mayer Miksáné*, *Medveczky Edéné*, dr. *Schusztar Henrikné*, *Vass Gusztávné*, *Wadowsky Gusztávné*. Továbbá: *Ábrai Lajos*, dr. *Bácskai Béla*, *Institoris Kálmán*, *Kilényi János*, *Lacszay Endre*, *Kádas Kálmán*, *Marosi Miklós*, dr. *Posgay Lajos* és *Wadowsky Gusztáv*.

Zichy Géza gróf Aradon.

(A ma esti főpróba.)

— Az *Aradi Közlöny* tudósítójától. —

Arad, április 17.

A hírneves magyar zeneszerző és költő: gróf *Zichy Géza* ma délelőtt a Budapest felől jövő gyorsvonat'at Aradra érkezett, hogy *Dolores* című zenekölteményének szombat és vasárnap esti előadását a színházban vezesse, és hogy részt vegyen a ma este megtartott s holnap tartandó főpróbán.

A grófot a vasuti indóháznál küldöttség várta, melyet az aradi tanító-egyesület, a Fehér Kereszt lelencház, az oratórium és az aradi dalegyesület tagjaiból alakítottak. Mikor gróf *Zichy Géza* a vonatról leszállt, a küldöttség tagjai megéljenztek, s nevükben *Vincze Miklós* az oratórium és a dalegyesület elnöke üdvözölte őt.

Zichy Géza gróf rövid beszéddel válaszolt az üdvözlésre, melyet megköszönt s végül azon óhajának adott kifejezést, hogy az előadás hozza meg a sikert amaz intézményeknek, a melyek érdekében a nagyszabású vállalkozás készül.

Az excellenciás ur ezulán kocsira ült s a küldöttség tagjainak kíséretében a városba hajtattott s itt a Fehér Kereszt vendéglőben vett lakást. A télikertben ebédelt meg, délután pedig a színházban tett látogatást.

Öt órakor magához kérette a *Dolores* magánzólamainak éneklőit: dr. *Radányi Dezső*nét, *Brunhuber Mariskát*, *Sariot Lajost* és *Ráskai Miksát*, apróbb utasításokat adván ezeknek a partitúrában.

Este 8 órakor főpróbát tartottak a színházban teljes kar- és orkesztrális kísérettel, melyet maga a szerző: gróf *Zichy Géza* dirigált. Az énekesek és a zenészek, — a filharmonikusok és a katonazenekar tagjai, — a színpadon várták a grófot, kit beléptekor a zenekar tussal fogadott.

Zichy gróf elfoglalva helyét a karmesteri emelvényen, kezdetét vette az ének. A gróf-zeneszerzőnek tudvalevőleg csak balkarja van, a karmesteri pálcát balkezében tartva dirigál és pedig erőlyesen és tüzzel. Minden legapróbb hibát észrevesz és sűrűn megakasztja a zenét, ha csak a legkisebb hibának jön is a nyomára.

A férfikkal felette meg volt elégedve, csak a zenekar kísérettel volt baja. A női kart csak több bátorságra kérte:

— Ne féljenek, kedves hölgyeim. Nagyon jól énekelnek, csak egy kissé bátrabban, valamivel erőlyesebben.

Holnap még egy próba lesz s szombaton este tartják meg az előadást, melyet maga *Zichy*

Géza gróf fog dirigálni. Megemlítjük itt, hogy az előadás megkezdése előtt egy aradi urhölgy *prológot* fog szavalni, melyet *Zichy Géza* gróf erre az alkalomra írt.

Holnap délelőtt a Fehér Kereszt-egyesület és az aradi tanítók küldöttsége fog tisztelegni *Zichy Géza* gróf előtt, megköszönvén neki aldozatköszönését és jótékonyágát, melylyel a két előadás összes jövedelmét a két egyesületnek adományozta.

Az aradi háziezred idei nagygyakorlatai.

(*Margitta környékén.*)

— Az *Aradi Közlöny* tudósítójától. —

Arad, április 17.

Még a télen olyan hírek terjedtek el, hogy az aradi cs. és kir. 38. gyalogezred ez évben *királygyakorlatokon* vesz részt. Az idei hadgyakorlatok tudvalevően Fogarasmegyében lesznek, *Szombatfalva* környékén. Ugy hírlett, hogy a királygyakorlatokon négy hadtest lesz összpontosítva, közöttük a *temesvári 7.* és a *nagy-szebeni 12.* hadtest.

Ezek a hírek azonban nem bizonyultak valóknak. Hivatalos értesítés a hadgyakorlatokról nem érkezett még ugyan, de az már bizonyos, hogy az aradi háziezred — és az egész 7-ik hadtest — nem megy a királygyakorlatokra.

Az előrelátható volt már tavasz elején, a mikor az aradi ezredhez megérkezett a hadügyminiszter intézkedése a tartalékosoknak az egyes időszakokban való behívása iránt.

Az őszre, a nagygyakorlatok idejére a hadügyminiszter sokkal kevesebb számú tartalékos behívását rendelte el, mint a mennyivel az ezred például néhány év előtt a buziási hadgyakorlatokra vonult. Ebből látható volt, hogy a 7. hadtestnek szűkebb körű gyakorlatai lesznek.

A mint értesülünk, már illetékes helyen döntötték az aradi háziezred, illetve a 7-ik hadtest idei nagygyakorlatainak helye fölött. A háziezredhez érkezett bizalmas közlések szerint a 7. hadtest gyakorlatai *Biharmegyében*, *Margitta környékén* lesznek, ahol a legutóbbi évek valamelyikén már gyakorlatozott a temesvári hadtest. A manőzerek részletes programja rövid időn belül leérkezik s akkor napiparancsban is kihirdetik.

Az aradi ezred bakái között talán lesz így egyik-másik, aki sajnálni fogja, hogy nem a nem legelső hadur előtt csinálhatja végig a nagy manővert, de a legtöbbjét nem fogja bántani ez az elmaradt dicsőség s örül annak, hogy kell Erdély közepébe vonulni, hanem a biharmegyei hagyek közé, a melyek mégis csak közelebb esnek. Mert azért az utért, ami Aradtól Fogarasig esik, aligha kárpótolja az egyszerű harcosságot, ha elmondhatja, hogy:

— Rajtam van a király szeme . . .

HIREK.

Kukac és kétszersült.

— Egy árverés előzményei. —

Arad, április 17.

Az utóbbi időben az egyes lapokban hirdetés volt olvasható, mely szerint Budapesten a váci határba kitelepített nagy katonai élelmezési raktárban több száz méter mázsa kétszersült eladó. Hogy mi indította a IV. hadtest élelmezési intendatúráját ennyi kétszersült eladására, annak ma budapesti levelezőnk érdekes magyarázatát adja.

Régi óhajta ugyanis a magasabb katonai köröknek, hogy a kétszersültet a legénységgel megkedveltessék; történt is nem egy kísérlet arra nézve, nem lehetne-e kétszersülttel pótolni a legénység kenyér-illetményét. Minden erre irányuló kísérlet hi-

bavalónak bizonyult, katonák nem akartak a változtatásba belemenni. De azért csak folytak a kísérletek tovább s a bakák minden kenyérkiosztásnál egy-egy porció, vagyis negyedfél deka kétszersültet kaptak.

Történt azonban, hogy az idén már semmiképp sem lehetett rávenni bakákat a „zwibach“ elfogyasztására, a minek az a magyarázata, hogy immár szabad szemmel is észrevették a kétszersültben a kukacokat. Pedig, hogy a nagyobbára háboru eseteire készült kétszersült meg legyen óva a kukacoktól, az ugynevezett „pék-katonák“ naponta kefével surolgatták meg a váci határban levő nagyraktárban a kétszersültet, de ennek nem nagy eredménye volt s mint említettük, a kétszersültben mégis kukacokat talált a nem éppen kényes és nem éppen válogatós baka-szem.

És ha addig csak immel-ammal bele is harapott a süteménybe, ama fölfedezés óta egyáltalában hozzá nem nyul. Epp e miatt a kukac-lelet miatt el sem tudja adni a legénység a maga kétszersült-porcióját, a miből eddig takaros kis mellékjövédelmet tudtak összeharászolni. Most a szegényebb néposztály sem veszi meg, és az sem tartja meg, a kinek kiosztották — a kukacok miatt.

Igy esett, hogy bakák a minap hatalmas autódafét rendeztek; máglyát raktak, arra rátették a kétszersültet és ünnepélyesen elégették. Mintám most már a fő-fő katonai intézőség is látta, hogy hiába, a legénységet nem lehet rászoktatni a kétszersültre, legfőképp pedig a férgesre nem: elhatározta, hogy most már valami módon tulád a kukacos kétszersültön.

Igy jelent meg aztán a lapokban a hirdetés, a mely a több száz mázsa „zwibach“ eladása érdekében tételt közzé.

— A dán trónörökös Bécsben. *Bécsből* táviratozzák lapunknak: A dán trónörökös nejevel, *Harald* herceggel és *Thyra* hercegnővel ma reggel 7 óra 45 perckor a legszigorubb inkognitóban Kopenhágából ideérkezett. A hercegi családot a pályaudvaron *Ahlefeldt* dán követ és neje, továbbá *Lewenhaupt* svéd követ fogadta. Néhány napig Bécsben maradnak, — azután a hannoveri királyné látogatására Gmundenbe és onnan a schauburg-lippe herceg és neje látogatására Sopronba utaznak.

— *Tisza Kálmán* emléke. A dunamelléki ev. ref. egyházkerület ma tartott rendkívüli közgyűlésén *Darányi Ignác* főgondnok az ülés megnyitása után kegyelettel emlékezett meg az egyház legrégebb tanácsbírájának és egyetemes főgondnokának, *Tisza Kálmán*nak elhunytáról, s bejelenti, hogy a kerületi elnökség küldöttségileg vett részt egy budapesti gyászistentiszteleten, mint a geszti temetésen, s díszes koszorút helyezett a koporsóra. Indítványozza, hogy *Tisza Kálmán* emlékét örökítsék meg a mai gyűlés jegyzőkönyvében s intézzenek részvétiratot az özvegyhez. Az indítványt egyhangulag elfogadták.

— *Községi aljegyzők* Aradvármegyében. A községek közigazgatásának javítása céljából Aradvármegye törvényhatósága szabályrendeletet készített, a mely szerint a jegyzői állások mellett a nagyobb községekben *aljegyzői*, kisebb községekben pedig *községi irnoki* állások szerveztessenek. A szabályrendeletet fölterjesztették a belügyminiszterhez, aki több kifogást emelt az ellen. Így nem hagyta jóvá a szabályrendeletnek azt a részét, mely szerint az aljegyzőknek *községi jegyzői képességgel* kell bírniok, mert ezt a vonatkozó törvény sem teszi kötelezővé. Nem hagyta jóvá azt a passzust se, amely az aljegyzők fizetését minden községre nézve *1000 korona minimumban* állapítja meg, mert ez — mondja a miniszter — mindig az illető község vagyoni viszonyaitól függ. A belügyminiszter leiratával a megye legközelebbi közgyűlése foglalkozik.

— **A testőrkapitány temetése.** Bécsből sürgönyzik: Vilmos császár megbizta Bülow német katonai attasét, hogy őt Pálffy Andor gróf testőrkapitány temetésén képviselje és nevében koszorút tegyen a koporsóra.

— **Elhunyt ex- király.** Mint egy táviratunk jelenti, Ferenc spanyol ex király, XIII. Alfonz nagyatyja, az epinay-surteini kastélyban, a hol visszavonultan élt, ma meghalt. Az elhunyt Assisi Ferenc név alatt uralkodott 1846-tól 1870-ig.

Assisi Ferenc Mária Ferdinánd, spanyol király, Cadix hercege, paulai Ferenc spanyol trónörökös fia, született 1822. május 18-án. A testileg gyenge, szellemileg teljesen jelentéktelen férfi 1846-ban Lajos Fülöp francia király ösztönzésére nőül vette II. Izabella királynőt, a mely alkalommal király címet nyert s a spanyol hadsereg főparancsnoka lett. 1861-ben megkapta a Szent István-rend nagykeresztjét. Midőn 1868-ban Izabellának a forradalom elől száműzetésbe kellett mennie, Ferenc is Párisba távozott, hol rövid idő múlva törvényesen elvált nejétől. Az ex-király azóta állandóan Franciaországban élt.

— **Házasság.** Rajeci Burián Mihály csász. és kir. huszárfőhadnagy, rajeci Burián Pál nyug. ítélőtáblai bíró és neje, szül. benefai Bacsák Vincenzia urnó fia május 12 én déli 12 órakor köt házasságot Aradon Avarfy Irénke kisasszonnyal, Avarfy Ferenc ügyvéd, tb. városi főügyész és neje, szül. örkényi Dallos Clementine urnó bájos és nagyműveltségű leányával.

— **Uj ülnöki állás a vármegyének.** Aradvármegye törvényhatósága egyik legutóbbi közgyűlésén elhatározta, hogy az árvaszéknek a felszaporodott teendők folytán, még egy ülnöki állást rendszeresít, s egyben fölrítot intézett a belügyminiszterhez, hogy az ülnöki állás fizetésével a megye állami dotációját emelje föl. A fölrítra a napokban érkezett meg a belügyminiszter válasza. A miniszter ebben nem emel kifogást az állás rendszeresítése ellen, de tudatja, hogy a dotációt fedezet hiányában nem emelheti föl. Ennek folytán az új ülnöki állás rendszeresítése is előreláthatóan elmarad.

— **Tüntetés Pécsen.** Pécsről táviratozók lapunknak: Bors Emil dr., a pécsi püspöki jogakadémia tanára a Huszadik század-ban „A jog- és államtudományok művelése” címmel értekezést írt, a melyben az ál-liberálizmust ostromozta. A Pécsi Közlöny című klerikális ujság ezért megtámadta Bors tanárt és felszólította, vonja le cikkéből a konzekvenciákat és vonuljon nyugalomba. A jogakadémia ifjusága az Olvasókör elnökével az élén tegnap Bors óráján lelkes tüntetést rendezett a tanár mellett, a ki megköszönte a liberális eszmék mellett való állásfoglalást és kérte az ifjuságot, hogy minden más tüntetés-től tartózkodjék. A jogászság egy része azonban evvel nem érte be és ma éjjel az akadémia épületén, a pénzügyigazgatóság palotáján és több más épületen óriási betűkkel ilyen feliratokat tűztek ki: „Éljen Bors Emil!” „Abcug Hanuy Ferenc!” (a Pécsi Közlöny szerkesztője). „Abcug Késmárky!” (az akadémia pap-tanára.) A tüntető diákok azután bevették a „Pécsi Közlöny” szerkesztőségének ablakait, majd a Katholikus Kör palotája elé vonultak, ott is bevették néhány ablakot és nagy betűkkel ráfestették a falra; „Le a klerikálisokkal!” A tüntetés kínos feltűnést keltett.

— **Natalia királyné menyasszonysága.** Tegnap jelentettük már, hogy Natalia volt szerb királyné egy párisi hír szerint azért tért át az óhítről a római katolikus vallásra, mert menyasszonya egy előkelő francia urnak és ezen a módon könnyebben megkötheti a házasságot.

Ma Párisból megerősítik azt a hírt, hogy Natalia királyné ott áttért a római katolikus hitre. Natalia a közel jövőben Rómába készül zarándokutúra és kihallgatásra fog jelentkezni a pápánál. Érdekes, hogy Murussi román herceg, a királyné közeli rokona, most Belgrádban időzik, hogy Natalia pénzügyeit rendezze.

— **Beteg lovak a huszárlaktanyában.** Az aradi közös huszárlaktanyában, ugylátszik, sikerült a lovak között föllépett járványnak gátat vetni. Két nap óta újabb betegedési eset nem fordult elő, s a beteg lovak közül se kellett valamelyiket lebunkózni. Most a kaszárnya betegistállójában négy járványos ló van internálva.

— **Az aradi ügyvédi kamara közhírré teszi,** hogy dr. Keppich Frigyes ügyvédet, Gyula székhelylyel az ügyvédi lajstromba folytatólag felvette.

— **Hirdetés, mint ipari kihágás.** Megemlékeztünk arról a csódtömeg-eladási hirdetésről, a melyet egy budapesti kereskedő tett közzé az itteni hírlapok egyikében, és a mely miatt, minthogy abban gyors és tömeges eladásra való ingerlés foglaltatik, az Aradi Kereskedők Köre elhatározta, hogy fölhívja rá a főkapitány figyelmét. Nagy Sándor dr. a kör ügyésze ma bejelentette az ipartörvény rendelkezéseibe ütköző hirdetést Sarlot Domokos főkapitánynak, a ki kijelentette, hogy annak ügyében a kihágási eljárást meg fogja indítani.

— **Két párbaj.** Budapesten ma délután véres kardpárbaj folyt le ifj. Festetics Andor gróf, Festetics Andor gróf volt földművelésügyi miniszter fia és Lángh Mihály, Lángh Lajos országgyűlési képviselő fia között. A párbajt egy, a Nemzeti Kaszinóban tartott becsületbírószági tárgyalás előzte meg, melynek elnöke Csáky Albin gróf főrendiházi elnök, tagjai pedig Kemény Kálmán báró főrendiházi alelnök, Gromon Dezső államtitkár, Sággy Gyula képviselő és Pallavicini Ede ögr. f voltak. A párbaj háromszori összecsapással kezdődött, s Festetics gróf jobb könyökén vágást kapott, minek folytán harcképtelenné lett. A felek kibékültek. — A másik párbaj Nagyváradon történt. Ujfalussy György volt huszárfőhadnagy, pénzügyi tisztviselő és Bude 37-ik gyalogezredbeli hadnagy vívtak egymással kardpárbajt. Feltételek voltak rendes párbaj kardok, teljes végkimerülésig és bandázs. A párbaj a kaszárnya vívőtermében folyt le. Először Bude hadnagy kapott a mellére egy hosszú lapos vágást, mire visszavágott és Ujfalussy mellett végighasította, ezenkívül karját is megvágta. Ujfalussy mellsebét 18, karsebét 12 öltéssel varrták be s ez a műtét órák hosszáig eltartott. Ujfalussy a párbaj után hivatalába hajtatott és szabadságot kért. Sebesülése komoly aggodalomra ad okot.

— **Jezsuita bójti prédikáció.** Bennati olasz képviselő interpellációjából ismerkedünk meg Colleoni jezsuita páter Dignanoban tartott bójti beszédének következő „épületes” részleteivel: „Aki a pápának ellenszegül, — prédikálta a szeretet apostola, — rossz véget ér; láttuk, amikor Viktor Emmánuel, a ki elsőnek vonult királyként Rómába, a Gondviselés határozata folytán úgy halt meg, mint egy disznó. Láttuk továbbá, hogy Umbertót mint ölte meg egy Isten által fölfegyverezett gyilkos kéz, és látni fogjuk, hogy miként fog elpusztulni ez a mostani király, aki Rómát megtartja, ahelyett hogy a pápának visszaadná.” Az interpelláló képviselő súlyos vádakát hangoztat a följelentésre került ügyben eljáró vizsgálóbírák és az államügyész ellen, aki vádiratot sem terjesztett elő és egyáltalában úgy járt el, mint az olyan ügyekben, amelyekben további üldözésre nem forog fenn ok.

— **Uj körorvos.** Maros-Szatinán ma tartották meg a körorvos választást. Kilenc pályázó közül egyhangulag dr. Láng Péter szatmárnémetii magánorvost választották meg.

— **Változások az egyházmegyében.** A megyés püspök Tomasi Máttyás rétháti adminisztrátort ugyanily minőségben Weitzenziadra

és Frank Károly zombolyai segédlelkészt Rét-hátra adminisztrátorrá disponálta.

— **Polgármesterből — szatócs.** Jászberény hajdan nagyhatalmu, nagybefolyásu polgármesteréről, Török Aladáról van szó, aki azáltal szerzett magának országos nevet, hogy az ideai képviselőválasztások alkalmával, mint a jászberényi választókerület elnöke: gróf Apponyi Albert választóinak egy részét megakadályozta a szavazásban. A híres választás lezajlása után Török Aladárnak mennie kellett. A vagyonába, az állásába került ez a választás Török Aladárnak, de a sok baj azért nem törte meg. Felment a fővárosba és a Lipót-köruton szatócsüzletet nyitott. Nem riadt vissza az ismerősei gunyos mosolygásától, mert úgy találta, hogy a becsületes munka sohase szegyen.

Egyébként jellemző dolog, hogy Magyarországon mekkora feltűnést okoz, ha egy ur tisztességes üzlettel kezd új életet. Nálunk eddig az volt a divat, hogy ha egy vagyonos ur tönkrement, akkor vagy öngyilkossá lett, vagy régi barátait szipolyozó szélhámos csaló vált belőle, vagy pedig előkelő összeköttetései révén más, alulról fölfelé törekvő szegény polgármerek elől kaparintott el valami többé-kevésbé jó állást, s abba ült bele. És most a milliomosból újra vendéglőssé vedlett Holzspash esete óta egészen új, meglepetésszerű dolog, ha valaki az öngyilkosság, a szélhámoság és a protekció elkerülésével elülről óhajta kezdeni az életét s a maga erejéből akarja felküzdeni magát. Pedig ez, Istenem olyan természetes. Elni és az életet becsületes munkával megérdemelni: ez a legszebb jelszó, amelyet igazi férfi maga elé tűzhet.

— **Tüzérek szerencsétlensége.** Budapest közepében, a kistétényi tüzérségi gyakorlótéren ma délután vágatás közben egy kerek ágyu hátsó tengelyén ülő két tüzér lebukott s a következő ágyusor átgázolt rajtuk. Az egyik szörnyet halt, a másiknak mindkét lábát ott a gyakorlótéren amputálni kellett. Az operáció alatt ez is meghalt.

— **Bécsi képviselők párbaja.** Furcsa kis párbajt vívott ma két bécsi képviselő. A küzdő felek Wolf és Steinwender reichsrathi képviselők voltak s kardra állottak ki. A párbajban Steinwender sebesült meg súlyosan. A fején, arcán, vállán és a mellén kapott hatalmas vágásokat. Steinwender a leghíresebb ausztriai vívók közé tartozik s ellenfele Wolf, egy hatvanéves, törődött aggastyán. Mindenesetre „snájdig” aggastyán.

— **Ur-e a tanító?** Erre az igen különös kérdésre majd legközelebb a belügyminiszternek kell válaszolni. Történt ugyanis, hogy Hódmezővásárhelyen egy Petreczky Jenő tanítónak valamely tanácsi határozatot kellett kézbesíteni. A végzésbe formahiba csuszott be. A tanítót egyszerűen tanítónak és nem tanító „urnak” címezték. Petreczky jogos önérettel visszautasította a végzést s követelte, hogy őt tanító urnak címezzék. A határozat ennél fogva kézbesíthető nem volt. A tanács is megbicsakolta magát és fegyelmit akasztott az önértetes tanító nyakába. Petreczky ebben sem nyugodott meg, hanem felebbezett a belügyminiszterhez. Ilyenformán most már a belügyminiszter fog dönteni a fölött, hogy ur-e a tanító. S valószínű, hogy a belügyminiszter a furcsa kanapé-processuszt a tanító javára fogja eldönteni.

— **Holttest a vonat tetején.** A 15-én Debrecenből hajnali 3 órakor induló 1706. számú személyvonat egyik harmadosztályu kocsijának tetején a vonatnak Nagy-Károly állomásra való érkezésekor egy vérben fekvő férfi-hullát találtak. Az állomás főnöke azonnal értesítette a rendőrséget, mely a vizsgálatot nyomban megtartotta. Az adatok azonban vajmi kevés világosságot vetnek az eset előzményére. A hulla épp úgy lehetett egy egyszerű életunt öngyilkos hullája, mint a legvakmerőbb módon elkövetett rablójelenség áldozata. Annnyit azonban a vizsgálat kiderített, hogy az illetőt Medgyes Mihálynak hívják s valószínűleg Ujszász állomáson szállt fel a vonatra. A vonatkísérő sze-

mélyzetet már kihallgatni nem lehetett s így nem lehetetlen, hogy a későbbi kutatásokra ezeknek vallomásai döntő befolyással lesznek és sikerül a titokzatos eset előzményeiről s fátlyolt fellebbenteni.

— **Vérongró örült.** A Kis-Szöllös határában levő Pályi-pusztán borzalmas eset történt hétfőn éjjel. Az ottani uradalomban ugyanis — így írják lapunknak — feles földet osztottak ki. A felesek még vasárnap este kimentek az uradalomba családostól, hogy másnap a munkát korán megkezdhessék. A feleseket és hozzártatózóikat egy nagy ököristállóban helyezték el, ahova hétfőn este is valamennyien aludni tértek. Éjjeltájban *Lancsák István* nevű felesnek a felesége, akin már hetekkel ezelőtt buskomorságot észleltek, hirtelen megőrült. Az örült asszony először is a mellette alvó 16 éves leányára vetette magát s azt fojtogatni kezdte, majd pedig egy nagy kést rántott elő s fejük-nél levő batyuból s azzal a távolabb fekvő *Postás Andrásnéra* rontott s azt a sötétben összeszurkálta. A nagy sikoltozásra felugrottak az emberek, mire azonban lámpát tudtak gyújtani, az örült asszony, aki kezében a véres késsel össze-vissza futkosott, *Sekera Antal* 14 éves fiút és *Tubás Mihály* névű színtén összeszurkálta. Az örült csak nagy nehezen tudták megfékezni, miközben még többeket megsebesített. Rostásné és Tubásné, valamint a kis Sekera-fiu életveszélyes sérülést szenvedtek s aligha maradnak életben. Az előjáróság megtette az intézkedést, hogy valamelyik gyógyintézetbe szállítsák.

— **Tűz a pályaudvaron.** Az éjjel 11 órakor tűz ütött ki az aradi pályaudvaron. Egy lokomotív szikrájától tüzet fogott az a fa-alkotmány, amely alatt a vonatok a pályaudvar elé érkeznek s néhány perc múlva a csarnok lánggal égett. Nagyobb veszedelem nem lett a tüzből, mert a vasutak alkalmazottai, mielőtt még a tüzoltók odaérkeztek volna, eloltották a tüzet.

— **Hatvanmillió — egy házért.** A párisi „Figaró” írja, hogy *Frick*, amerikai tőkepénzes Carnegienek volt üzlettársa. Pittsburgban huszonháromeleteres bérházat építtetett, melyet páratlan fényvel rendezett be. A ház fölépítése, berendezése és a szomszédtelkek kisértése az építész állítása szerint hatvan millióba került.

— **Lopás a vonaton.** A Szatmár és Debrecen között közlekedő vasúti vonalon tegnap *Raducsiner Lázár* aradi lakos kárára ékszer lopást követett el egy intelligens fiatal ember, a ki a kárvalottnak utitársa volt. *Raducsiner* feljelentésére az aradi rendőrség táviratilag kereste meg az ország összes rendőrségeit a telvaj kinyomozása végett.

— **Ujtás! Honisch L. István** cs. és kir. főher. udvari fényképész művészeti akadémiai tag műtermében Szabadság-tér 16. (Dománypalota.) Telefon 358., minden vasár és ünnepnapon eszközölt felvételekről 6 drb. vizit fénykép 4 korona, 6 drb. kabinet fénykép 10 korona. A kabinet kép lehet: menyasszonyi, családi vagy bármilyen csoport felvételtől is. Művészies és pontos kivitel szigoruan be lesz tartva. A n. é. közönség szives figyelmét felhívjuk ezen ujtásra.

— **Kitüntetett gyárosok.** *Pelikán és Gyukits* budapesti kalapgyárosok és *M. Joss és Löwenstein* prágai inggyáros cég (oszlanvédjegy) annak idején a legfelsőbb kitüntetésben részesültek: elnyerték a cs. és kir. udvari szállítói címet. Ezen kegyet alaposan kiérdemelték s gyártmányaik oly kitűnők, hogy a külföldön is becsületet szerzett nekik. Ezen kiváló hírnévnek örvendő cegek gyártmányai dus választékban és eredeti árakon Porter Vilmos Nagy-Aruházában, a Szabadság-téren kaphatók. Így tehát kalapok, ingek, gallérok, kszelők, alsó nadrágok, stb. beszerzésénél ezen körülményt a nagyérdemű közönség figyelmébe ajánljuk.

— **T. üzletfeleink szives tudomására** hozzuk, hogy *Révész Nándor* könyv- és papirkereskedő urat (Szabadság-tér 20. szám. Telefon 265.sz.) képviselősséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megőzásokat.

Aradi gyógyszerészek gyűlése.

(Az országos kongresszus előtt.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 17.

A magyarországi Gyógyszerész-Egyesület aradi járásköre ma délelőtt *Csiky Lukács* elnöklésével tartotta évi közgyűlését. A közgyűlésen jelen voltak az elnöklő igazgatón kívül *Ring Lajos* aligazgató, *Rozsnyay József* dr. jegyző, *Hajós Arpád*, *Hehs Vilmos*, *Kriván János* (Világos), *Krebsz Géza*, *Khudy József*, *Fejes Lajos* (Kunágota) *Posevitz Gusztáv* (Pankota), *Rozin János* (Pécska) és *Vojtek Kálmán*.

Csiky Kálmán elnök leikes beszéddel nyitotta meg az ülést, a melyet a tisztujtással kezdtek meg. A választás eredménye szerint, a melyet *Khudy József* vezetett, igazgatóvá újra *Csiky Lukácsot*, aligazgatóvá újra *Ring Lajost*, jegyzővé pedig *Rozsnyay József* dr.-t választották meg, a kiket a közgyűlés nevében *Khudy József* üdvözölt meleg szavakkal.

A gyűlés ezután a május hó folyamán, Budapestben tartandó országos gyógyszerész-kongresszus tárgyaival foglalkozik. A kongresszuson *Szell Kálmán* belügyminiszter, mint annak védője, részt fog venni. A tárgyak között legfontosabb a gyógyszerészek az a kívánsága, hogy a személy-jogi gyógyszerértékelést az elhunyt tulajdonos özvegyére is árruházhassa, továbbá, hogy a belügyminiszter vonjon határozott választó vonalat az ugynevezett titkos szerek és specialitások között, s mondja ki tételről-tételre, hogy mely szerek nem bocsáthatók forgalomba.

Mind a két tárggyal beható vita kíséretében foglalkoztak, *Csiky Lukács* igazgató pedig fölhívta a tagokat, hogy az országos kongresszuson minél nagyobb számmal vegyenek részt.

Ezután *Khudy József* fölemlítette az esztergomi kerületi betegsegítő pénztár titkárának a belügyminiszterhez intézett fölterjesztését, a melyben azt kéri, hogy a miniszter a pénztárak számára külön gyógyszer-árszabást állapítson meg és kötelezze a gyógyszerészeket, hogy a betegsegítő pénztárak részére harminc százalék engedményt tegyenek. (Ma tíz százalék az engedmény.)

Az ülés *Khudy József* indítványára ez ellen állást foglalt, s elhatározta, hogy az ügyet az országos gyógyszerész-kongresszuson is szóvá teszik.

A gyűlést a Millennium-sörccsarnok külön termében társa -ebéd követte, a melyen *Csiky Lukács* igazgató a tagokat, *Khudy József* pedig *Csiky* igazgatót élte leikes pohárköszöntőben.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Jegyző és tanító.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 17.

Az aradi kir. törvényszék büntető-tanácsa egy régi, körülbelül öt-hat esztendő pörben hozott ma ítéletet. A pör *Glogovác* község egy belső viszálykodása révén keletkezett, a melyet az akkori jegyző és községi bíró az egyik községi tanítóval folytattak.

Niedermayer József glogováci községi tanító feljelentette rágalmozás és becsületsértés miatt *Orody Nándor*, glogováci községi jegyzőt, a ki azóta már nyugalomba vonult, és *Straub Péter* volt községi bíró. A jegyző és bíró jelentést tettek az aradi járás akkori főszozolgabírájának, hogy a tanító a községi faiskolából száz darab csemetét jogtalanul elvitt, s a beadványban *tolvajnak* és *sikkasztónak* nevezik a tanítót.

Az ügyben több alkalommal volt már tárgyalás, de csak ma, *Zubor Gyula* törvényszéki bíró elnöklésével hozhattak ítéletet. Jegyző dr. *Szalay Dezső* volt. Közvádó *Domokos László* kir. alügyész, védő pedig *Keresztes Gyula* dr. helyettese *Forbál Frigyes* dr.

A mai tárgyaláson még néhány tanut hallgattak ki, a kik azt vallották, hogy *Niedermayer* csakugyan elvitt száz csemetét a faiskolából, de azt bejelentette.

A bíróság mind a két terheltet csupán a becsületsértésben találta vétkesnek, s *Orody Nándor* jegyzőt kétszáz korona, *Straub Pétert*, a volt bíró száz korona pénzbírságra ítélte. A vádlottak, a panaszos, valamint a közvádó is felelősséget jelentett be.

§ Az elcsereült szodásüveg. A ki a múlt nyár folyamán végig ment az aradi járásbíró-ság előtti folyosón, észrevehette, hogy az egyik jegyzői irodában temérdek szodásüveg van egy rakáson. Senkisé tudta, hogy mit jelentenek a szodásüvegek, mert azok még a télf lyamán is ott voltak. Ma aztán bevonultak az üvegek *Révay Kálmán* aljárásbíró szobájába, a mikor is kitűnt, hogy ezek bünjelek. *Stern Sándor* és *Weisz Mór* aradi szatócások állottak törvény előtt, jogtalan elcsereítéssel vádolva. Azt a vádat emelték ellenük *Dengl József*, *Földesi Lajos* és *Wlacsil József* aradi szikvizgyárosok, hogy az ő tulajdonukat képező szodásüvegeket elcsereítették és azokat megtöltötték szodával. Ilyen üveget találtak *Sternnél* 97 darabot, *Weisznél* pedig két darabot. *Weisz* elfogadható mentsége után a bíró fölmentette, *Stern* 10 korona pénzbírságra ítélte.

§ A pénzeslevélhordó gyilkosai. *Kolozsvárott* — mint lapunknak táviratozzák — ma kezdtek meg a pénzeslevélhordó gyilkosainak, *Friedrich Ferencnek*, *Szöcs Gyulának* és *Szabó Istvánnak* bünperét tárgyalni. A tárgyalás iránt, mely drámai részletekben bővelkedik, óriási az érdeklődés. *Friedrich* anyja és fivére megtagadták a vallomástételeit. *Friedrich* hosszú faggatás után bevallotta a gyilkosságot, de eddigi vallomásaitól eltérőleg azt állítja, hogy a levélhordót csak el akarta kábitani, de nem meggyilkolni. Szembesítésnél a három vádlott összeveszett, folyton atkozódta és káromkodta. *Friedrich* esküdzött, hogy az áldozatot *Szöcs* is ütötte. *Szabó* mogorván és bután mindent tagad. Helyette a másik kettő rávallott, hogy ő adta a pénzt a költségekre s ő vigyázott, hogy tetten ne ériék a gyilkosokat. Egy sereg tanu kihallgatása után *Friedrich* beismerse, hogy előremegfontolt szándékkal ölték meg a levélhordót. Még körülbelül 50 tanu vár kihallgatására, s így a törvényszék legfeljebb a jövő kedden hozhatja meg az ítéletet.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Szeszüzlet.

— Április 17. —

Mai jegyzőcink: Készárú nagyban nyers szesz 115 korona, kicsinyben 117 korona; finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona hordó nélkül, per 100 liter % beleértve 70 korona fogyasztási adót. Szűrtött moslék 12'90—13— korona mmásánként.

— Az osztályosorsjáték mai húzásánál a következő nagyobb nyereményeket sorsolták ki: 2000 koronát nyertek: 14683 25809 29790 36954 37881 40207 61459 75045 77462 83178 86838 93118.

1000 koronát nyertek: 5277 16359 26228 26615 26688 26760 27666 36409 38469 43082 47786 56924 62052 70140 81779 82432 86830 89605

500 koronát nyertek: 4075 8234 8757 11803 12363 13694 23612 29501 38767 50169 67872 69803 71352 72275 73918 75717 76945 82350 35029 88818 90019 95062 95523. A többi kihuzott számok 200 koronát nyertek.

— **Fizetésektelenségek.** A bécsi Creditoren-Verein a következő fizetésektelenségekről tesz jelentést: *Molnár Károly*, *Kis Zombor*. — *Scheier János*, *Bécs*. — *Wittausch Ede*, *Komotaur*. — *Schwarz Mer*, *Zesztely*. — *Ritter Pinkas*, *Stanislaw*. — *Sofiatti Giovanni*, *Pola*.

Budapesti árú- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, április 17.

Déliáru. Buzakínalat mérsékelt, vételkedv gyöngye. Lanyha irányzat mellett 13.000 métermassa került forgalomba, 5 fillérrel olcsóbb áron. Egyéb gabonanemek közül ross néhány fillérrel olcsóbb. Időjárás esős.

Zárhat 18 órakor:

Buza áprilisa	9.03—9.04
Buza májusra	8.98—8.99
Buza októberre	7.92—7.93
Rozs áprilisa	7.27—7.28
Rozs májusra	—
Rozs októberre	6.52—6.53
Zab áprilisa	7.08—7.09
Zab májusra	—
Zab októberre	5.81—5.82
Tengeri májusra	4.87—4.88
Tengeri júliusra	5.11—5.02
Repce augusztusra	11.75—11.85

Zárhat 5 órakor:

Buza áprilisa	8.98—8.99
Buza májusra	8.92—8.93
Buza októberre	7.89—7.90
Rozs áprilisa	—
Rozs májusra	—
Rozs októberre	6.52—6.53
Zab áprilisa	—
Zab májusra	—
Zab októberre	5.78—5.79
Tengeri májusra	4.85—4.86
Tengeri júliusra	5.—5.01
Repce augusztusra	11.80—11.90

Zárhat 8 órakor:

Osztrák hitelrészvény	674.75
Magyar hitelrészvény	600.—
Lezámitolóbank részvény	442.50
Rima-Murányi vasúti részvény	507.50
Osztrák-magyar államvasúti részvény	661.50
Köszti vasút	624.50
Városi villamos vasút részvény	314.—

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Április 17. —

Magyar előrend: Öreg nehéz páronként 400 kilogrammon felül sulyban 101—3 fillérig, öreg közép páronként 300—400 kilogrammon sulyban — fillérig, fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felül sulyban 104—6 fillérig, fiatal közép páronként 251—320 kilogrammon sulyban 103—5 fillérig, fiatal könnyű páronként 250 kilogrammig terjedő sulyban 102—4 fillérig.

Szerbiai: Nehéz páronként 260 kilogrammon felül sulyban 102—4 fillérig, közép páronként 240—260 kilogrammon sulyban 98—99 fillérig, könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban 96—98 fillérig.

Sertésállomány. Április 14. napján volt készlet 38,785 darab, április 15. napján főlhajtatott 1467 darab, április 15. napján elszállított 785 darab, április 16. napján maradt készlet 39,467 darab. Üzlet: Változatlan.

NAPIREND.

Április 18. Péntek. Róm. kath. naptár: Apollonius. — Protestáns naptár: Apollonius. — Görög-keleti naptár (április 5): Klaudiusz. — A nap két 4 óra 51 perckor, nyugszik 6 óra 36 perckor — A hold két 2 óra 20 perckor, nyugszik 2 óra 39 perckor.

Kölesy-könyvtár. Nyitva van hétfőn, szerdán és szombaton délelőtt 11 $\frac{1}{2}$ —12 $\frac{1}{2}$ óráig; kedden, csütörtökön és pénteken délután 1 $\frac{1}{2}$ —2 $\frac{1}{2}$ óráig; vasárnap és ünnepnapokon zárva. Helyiség: Breklye-muzeum helyisége mellett ülésterem.

Időjárás. A központi meteorológiai-intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Enyhe, sok helyütt csapadék.

Vasuti közlekedés.

(Érvényes 1901. évi október hó 1-től.)

ARADRÓL	ARADRA
Budapest felé indul:	Budapest felől érkezik:
Nagyváradra reggel 5.10	Személyvonat reggel 6.05
Gyorsvonat reggel 8.18	Személysz. tv. reggel 9.10
Személyvonat d. e. 11.20	Gyorsvonat délelőtt 11.51
Személysz. tv. d. u. 3.56	Személyvonat d. u. 3.55
Gyorsvonat délután 4.21	Gyorsvonat este 7.11
Személyvonat este 9.35	Szm. Szolnokról este 8.50
Erdély felé:	Erdély felől:
Személyvonat reggel 6.35	Soborsinról reggel 6.59
Gyorsvona: délután 12.11	Személyvonat d. e. 10.50
Soborsinról délután 2.04	Radnáról délután 2.36
Személyvonat d. u. 4.30	Gyorsvonat délután 4.06
Gyorsvonat este 7.23	Személyvonat este 8.57
Temesvár felé:	Temesvár felől:
Személyvonat reggel 6.20	Vegyesvonat d. e. 10.43
Személyvonat d. e. 11.56	Személyvonat d. u. 3.44
Vegyesvonat délután 5.—	Személyvonat éjjel 10.55
Szeged felé:	Szeged felől:
Vegyesvonat reggel 7.12	Személyvonat reggel 8.38
Személyvonat d. u. 4.09	Vegyesvonat este 7.06
Brád felé:	Brád felől:
Személyvonat reggel 6.25	Borosbesről szv. r. 8.03
Vegyesvonat d. u. 12.06	Vegyesvonat d. e. 11.—
Borosbesig sz. du. 5.20	Személyvonat este 6.56

Foulard-selyem 60 krtól frt 3.65-ig méterenként blousok és ruháknak, valamint „Henneberg-selyem” fekete, fehér és színesben 60 krtól frt 14.65 krtól méterenként. Mindenkinék díj- és vámmentesen házhoz küldetik. Minta postafordultával. Schwalbe dupla a postabér.

HENNEBERG G. selyemgyáros
(cs. és kir. udvari szállító) Zürich.

REGÉNY-CSARNOK.

A fehér hattyú.

Regény három kötetben.

Írta: Cécile Mendès.

[24]

(Folytatás.)

Alig voltak egyedül, a factotum széket kínált látogatójának és maga is leült, kissé meghajolva, kezét térdére rakva és kíváncsiságtól sugárzó tekintettel kérdé:

— Uram, mondá, vagyok bátor magamat mint Gloriane fodrászát és jó barátját, egyedüli jó barátját bemutatni. Lesz oly kegyes értelemre adni, hogy kivel lehetek szerencsés beszélhetni.

Ámbár szellemes ember volt a herceg, mégis annyi apró hiúsággal volt ellátva, mint bármely ostoba. Tulzott hanyagsággal nevezte meg magát, mialatt monokliját igazgatta, sőt még — elég rossz izlésből, hacsak egyszerre véget nem akart vetni a dolognak — azt is megmondta, hogy ő meg II. Frigyes thüringiai király jó barátja.

Brascasson szédült. De noba teljesülni kezdő reményei által egészen el volt ragadtatva, bántotta az a megvető hangsúlyozás, mellyel a király barátja szavait kísérte. Csaknem hajlandó volt tőle megkérdezni: „Es fodrásza is?” De türtöztette magát és a bosszút későbbre tartotta fenn magának:

— Miben lehetek szolgálatára, uram?

A herceg egyre elégedetlenebb lett. Belátta, hogy Brascassonnal szemben abba kell hagynia a finom leereszkedő mosolyt, és más módhoz kell fordulnia, hogy célhoz jusson. Csakis egy mód kínálkozott még: nagyuri hangon beszélni vele, mint szolgájával, miáltal észre akarta vettetni a közöttük levő különbséget. Hirtelen, csaknem parancsoló hangon szólta meg:

— Uram, holnap el fogunk utazni Nonnenburgba.

Brascasson mindenre elkészülve, semmi fölött sem csodálkozott.

— Elutazunk, kérdé, Nomenburgba, Thüringiába?

— Igen, Thüringiába.

— Es többes számban beszélt.

— Igen, Gloriane és én.

— Meg én.

— Ha Gloriane úgy akarja.

— Igen, ő akarni fogja. De mi az ördögöt fogunk mi Nonnenburgban csinálni?

— Ki leszek nevezve a színházak főintendánsának és elő fogom adni „Floris és Blancheffort”-t.

— Hans Hammertől?

— Természetesen.

— Keserves opera! Semmi dallam, csupa recitativ az egész. A nagy dob és a trombiták majd megsiketítik benne a hallgatókat.

— Ne vitatkozzunk a zenéről, uram! Gloriane fel fog lépni Blanchefflor szerepében.

— Tehát szerződöttesről van szó?

— Kétségkívül.

— Mille dious! káromkodott Brasson.

Felugrott és siralmas arcot vágott. Az államok országából egyszerre lepottyant a rideg valóra.

Szerződés és semmi egyéb! s hozzá még csaknem provincián, azonkívül, hogy olyan zenét kellene énekelni, mely tönkre teszi a hangot. Ah! jó is volna! az a furcsa főúr és a színházigazgató egyuttal jobban tette volna, ha nem bolondítja őt annyi ideig.

Füldro herceg szintén fölemelkedve, folytatta:

— A mi a feltételeket illeti, önre bízom; az ügy tehát be van fejezve. Ha nem csalódom, a Grand Hotelban laknak? Holnap reggel elmegyek Glorianeért. Kilenc óra negyven perckor indulnak a gyorsvonattal.

— Soha! — kiáltá Brascasson.
— Hogyan? tehát visszautasít?
— Nagyon természetesen.
A hercegnek alig sikerült elfojtani bosszankodásának nyilvánulását.
— Személyesen fogok beszélni — Glorianeval.
— Ha én egyszer azt mondom: nem, ez elég.

— Es ez az utolsó szava?

— Még egyet teszek hozzá: jó éjt!

— Amint akarja, Brascasson uram, mondá a herceg könnyed vállvonással. Megindult az ajtó felé, alig intvén üdvözletet a kezével. Már majdnem távozott, — de nem, újra megállt és leeresztvén monokliját, mosolyogva mondá:

— Mondja csak, kedvesem, nem hallott még sohasem beszélni Mona Kharisról?

— Mona Kharis? ismétlé Brascasson ragyogó szemekkel.

Hogyne hallott volna! Kine ismerte volna e csodálatos teremtmény történetét, kiről senki sem tudta, honnan jött és csak gyanítani lehetett, hogy valamely sevillai gitana vagy calcutai bajader leánya, aki cseléd volt eleinte, majd kájleány, azután táncosnő és énekesnő, aki főszerep volt, mint akár egy udvarhölgy, morész mint egy apród, csábító, mint egy tündér, és bebolyongta egész Európát, milliomosokat tönkretéve, és elbájolva a költőket; aki később Pompadourra alakulva, valódi királynő szerepet játszott az udvarnál, minthogy a király gyengéd sonettek szavalva, térdelt órákig lábai előtt, melyek azonban azután is folyton ballerina lábak maradtak és akárhányszor félmeztelenül táncolta a trón mellett a cachuchát és a fandangót a miniszteri tanács asztalán; akit gyűlölték és imádtak, s aki diadalmaskodott a lázadókon, jezsuitákon, amazokat lovagló korbáccsal, ezeket apró legyezőcsapásokkal fegyverezvén le.

(Folytatása következik.)

NYILTÉR.*



BORHOZ LEGJOBB!!
KITÜNŐ ASZTALIVIZ

1895

NYÁLKAOLDÓ GYÓGYITAL.

!!Végre valahára!!

egy 16

FOG-PÁSTA,

mely a fogak ápolása körül támasztott minden igényeket a legnagyobb mérvben kielégít.
Igy kiáltottak föl mindazok, kik a legujabban forgalomba hozott

DENTOLIN

fogpasztánkat megkísérlették.

Egy tégely ára . . . 1 korona.

Egy darab ára . . . 60 fillér.

5% a magyar tanítónők „Othona” javára.

VOJTEK és WEISZ

drogueria és parfumeria nagykereskedése

ARADON.

Árverési hirdetés.

Közhírré tétetik, hogy Aranyág község határában folyó hó 10-én bitangóságban talált egy 5-éves, 1 mtr. 40 cmtr. magas, fekete szőrű, kesely homloku 50 koronára becsült kancazó az 1894. XII. t.-cz. 107. §-a értelmében Aranyágon a község házában f. évi május hó 9-én délután 3 órakor — ha addig igazolt tulajdonosa nem jelentkezik, nyilvános árverésen eladni fog.

Aranyág, 1902. évi április hó 14-én.

Muzsay,
kjsó.

740

Kurtyán Onu,
bíró h. s.

19560—1902. sz.-hoz.

Magy. kir. államvasutak.

Pályázati hirdetés.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága az 1902. évben szükséges mintegy 3200 drb. horgany bádögkeret és 1902—1903. évben összesen szükségelt mintegy 4600 drb. víztartalom mutató fém tábla szállításának biztosítását óhajtván, eziránt nyilvános pályázatot hirdet.

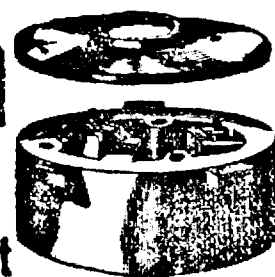
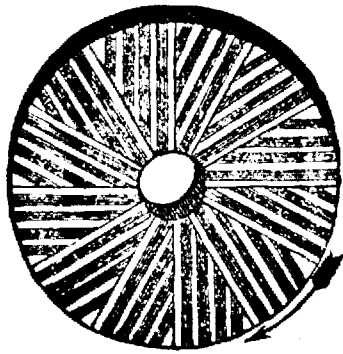
Az ajánlatok legkésőbb f. é. április hó 29-én déli 12 óráig betérjesztendők, a bánatpénz pedig f. é. április hó 28-án déli 12 óráig beküldendő.

A pályázatra vonatkozó részleteket feltételek, rajz, ugyancsak a szállítási feltételek a magy. kir. államvasutak anyag és leltárbeszerzési szakosztályánál (Budapest VI. Andrásy-ut 73.) megtekinthetők.

Budapest, 1902. márczius hóban.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjazatik.)



Nagy raktár
elsőrendű portland-czement
és vízhatlan mészből.

≡ Az ujvidéki kova malomkövek egyedüli elárúsítása. ≡

Malom-berendezések és azokhoz szükséges eszközök és anyagok:

Sárospataki és francia malomkövek, valódi svájci malomkő élesítő szerszámok, francia kőszőrűkövek, kül- és belföldi gépszijak, hengerek, lisztselyem szövetek, felvonó hevederek, serlegek, serleg-csavarok, fa-szija korongok, kötél korongok, legjobb minőségű kenőanyagok, zsák-taligák, ólom-zárak stb.

Szez-gyárak részére: Különböző jó minőségű gép és henger olajok, süritő anyagok, asbest-lemezek, asbest-zsinórok, Burgmann-féle tömitések, olajbelek, Hungaria-frictions zsinórok, kautsuk-árak, kender tömitések, fessmérők, ellenőrző csapok, vizállást mutató készletek, sárga és vörös rózscsövek, kovacsolt vascsövek és összekötő részei, gőzhenger kenő-szelenczék, Stauffer-féle kenő-szelenczék, önműködő kenő-szelenczék sárga rézből.

Csőplőgépek és locomobil javításához szükségelt dobsinok, dobsin-csavarok, locomobil forresővek, csősüritő gépek, sodrony és sörte csőkefék, csavar metszők, esavar-kulcsok, réteg-tém, reszelők, szerszám aczél, csőplőgég rosta-lemezek, tápszivattyu kautsuk csövek, emelő-gépek stb.

Gazdaságok részére: gazdasági, raktármérlegek, gabona-zsákok, legjobb minőségű csőplőgép, locomobil-, kazal-, szekér- takaró ponyvák, gép olajok, gépszir, kocsikenőcs, petroleum, carbolineum fedéllemezek és szegek, kerti és tüzi fecskendők, kender tömlők, cukorrépa-művelő eszközök stb.

Szőlőszetek részére: borsajtók, bor-szivattyuk, prima minőségű kautsuk-tömlők, perme-tezők és alkatrészei, kékkő kénpor fuvo stb. — Legjobb minőségekben és a legjutányosabb árakon kaphatók

358

Magyar Ferencz

gép-, szerszám- és műszaki kellékek üzletében

Aradon. Zrinyi-utca 6. szám. — Megyei és városi telefon 30 szám.

A haj eredeti színét

visszanyerjük a Hajós-féle

Hajregenerator

használatával. Rövid idő alatt visszaadja az ősz hajnak eredeti színét, ifjúkori szépségét és ennek visszatérése után az elért eredmény állandóan megmarad. A fehéreműt és fejbőrt nem piszkítja.

Egy üveg ára 60 krajczár.

Hófehér fogakat egyedül a Hajós-féle

Venus Antiseptikus fogpép

használatával által nyerhetünk, egy tégely ára 60 krajczár. (Az üres fogpép-tégely 10 kr.-ba visszavásároltatik.)

Valódi angol celluloidba foglalt

Antiseptikus fogkefe

2 évi jóállással ára 90 kr.

Fenti szerek egyedül kaphatók:

Hajós Árpád

gyógyszertárban

Arad, Andrásy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben.

Magy. kir. államv. üzletvez. Aradon.

8965—1902. sz.

Pályázati hirdetés.

A magy. kir. államvasutak piski-petrozsényi vonala alább megnevezett állomásainak kibővítéséhez szükséges magas építmények és tartozékainak előállítására ezennel nyilvános versenytárgyalás hirdetik, melyre a jogérvényesen kiállított ajánlatok legkésőbb 1902. évi április hó 30-án déli 12 óráig a magy. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége titkárságánál (arad csanádi palota I-ső emelet) benyújtandók.

Később beérkező ajánlatok nem fognak figyelembe vétetni.

Az ajánlatok közt a szabad vásárlás jogát, tekintet nélkül az árakra, az üzletvezetőség magának tartja fenn.

A szabályszerűen felbélyegzett és lepecsételt ajánlatok borítékai a következő felírással látandók el: „Ajánlat a m. kir. államvasutak piski-petrozsényi vonalán létesítendő magas építmények előállítására.”

Az előállítandó magas építmények következők:

a) Kalán Zeykfalva állomáson: Egy emeletes őrház, kettős melléképülettel, sütő kemenczével és szemétkemenczével.

b) Russ állomáson: A 13. sz. egyszerű őrháznak kettős őrházra való kibővítése, kettős melléképülettel és sütő kemenczével.

c) Váralja-Hátszeg állomáson: A 22. sz. egyszerű őrháznak kettős őrházra való kibővítése, kettős melléképülettel és sütő kemenczével.

d) Puj állomáson: Egyszerű földszintes őrház, egyszerű melléképülettel, kuttal és sütő kemenczével.

e) Livadia állomáson: Egy föld-

szintes altiszti lakóépület, gazdasági udvar, kut, szemétkemencze és sütő kemenczével.

f) Krivadia állomáson: A lebontott favázás őrház alapfalainak felhasználásával első erdélyi vasúti szabvány szerinti őrház építése, melléképülettel, sütő kemenczével.

g) Banicza állomáson: Egy földszintes altiszti lakóépület, gazdasági udvar, szemétkemencze és sütő kemenczével.

h) Bolibarlang állomáson: Egy földszintes altiszti lakóépület, gazdasági udvar, szemétkemencze és sütő kemenczével.

Csak az összes munkákra lehet ajánlatot tenni.

Az ajánlatok benyújtását megelőző napon, azaz 1902. évi április hó 29-én déli 12 óráig 2500 kor., azaz kétezeröt száz korona bánatpénz a m. kir. államvasutak aradi üzletvezetőségének gyűjtőpénz-áránál (Arad-csanádi palota földszintjén) akár készpénzben, akár állami letétekre alkalmas értékpapirokban teendő le.

A bánatpénzről szóló letétjegy az ajánlatához nem csatolandó.

Az értékpapírok a budapesti, illetőleg bécsi tőzsdén legutóbb jegyzett, 14 napnál nem régebb, utolsó árfolyam szerint számítatnak, de nem névértéken felül.

Posta útján beküldött ajánlatok és bánatpénzek tarti vevénnyel adandók fel.

A létesítendő épületek tervei, a m. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége építési és pályafenntartási osztályánál megtekinthetők, ugyanott az ajánlat alapjául szolgáló költségvetések, a szerződési tervezet, ajánlati minta és a pályázati feltételek 3 kor. lefizetése mellett kaphatók.

Aradon, 1902. április hó.

Az üzletvezetőség.

(Utánnomás nem díjazatik.)

Apró hirdetések.

Minden kihirdetés beiktatása jogalább egy koronára kerül és 20 szö lehet, minden évábbi szö 4 fillérbe, vastagabb betűköl 8 fillérbe kerül. A kis hirdetések előre fizetendők. Ar-

restéseket a kiadóhivatal ad; levélbeni kérdésekhöz a válasza való költség mellettkendő. Telefon ertekeztetés nem ad a kiadóhivatal.

Telefon 392.

Első rendű hasított Tölgy szőlőkarók

6 és 7 láb hosszúságban kaphatók a legjutányosabb árban a ter-novai állomáson.

Klein B. Vilmos

Arad Petőfi-utca 1. sz.

A karók kocsi-val is elvihetők a tauczi országút melletti rak-tárból.

Husvétí

kitűnő Magyarádi és Ménesi fehér és vörös

70 70

BORT,

valamint kitűnő

Szerémi szilvóriumot

ajánl

Donáth Simon,

az arany A. B. C.-hez.

TELEFON 439

Legnagyobb választék arany, ezüst és ékszer-tárgyakban.

Alkalmi vételek és eladások.

DEUTSCH IZIDOR

órás és ékszerész 42

ARAD, TEMPLON-UTCZA

Minorita-palota.

Zálogcédulák,

arany és ezüsttárgyak készpénz fizetés mellett a legmagasabb árban megvétetnek, vagy be-cseréltetnek.

Borszivattyuk

3 évi jótállással.

Bortömlők

gyári áron

Hönig Frigyes

Arad,

Rákóczi-utca 28. sz.

Ugyanott

tüzi fecskendők és kutak.

Jrodai teendőkhben jártas nő,

szép irással, gyorsan és biztosan számol, a magyar és német nyelvet szó és írásban bírja, alkalmazást nyer. Ajánlatok fizetési igények felemlítésével „L” czim alatt a kiadóhivatalhoz kéretnek. 730

Jó karban lévő,

használt boros és pálinkás hordók kaphatók Bing Edénél. — Ugyanott eladó egy igen finom, majdnem új női bicikli. 736

Ha
ujkerekpártakarvenni,
vagy
kerékpárját

javítani óhajtja, forduljon

Kalmár József

műszerészhez. 589

Arad, Salacz-utca 2.

HALLATLAN

olcsó árban kapható

egy teljes férfi-öltönyre

való ruhaszövet bármely színben, a tavaszi és nyári idényre 3 méter

2 forint 75 krért.

A vállalat készpénzfizetés mellett összevásárolja a posztógyárosoktól a visszamaradt árukat és így ily hallatlan olcsó árban bocsátja eladásra. Nincs tehát semmi félrevezetés benne, hogy ily mesés olcsó árban kaphatók e ruhaszövetek, melyeknek minden darabja válogatott minőségű, divatos mintájú és megeri a vételár kétszeresét.

Megrendeléseket csak utánvétel mellett eszközölünk.

A nagy forgalom miatt és tekintetbe véve a rendkívül olcsó árat, mintákat nem küldünk.

Vidéki megrendeléseknél a szín megjelölése elegendő. 1974

Központi ruhaszövet kiviteli vállalat.

Budapest V. Ferencz-József tér.

Legelő bérbeadási hirdetmény.

A nagyhalmágyi uradalomban,

Aradmegyében,

Csucs és Magulicza községek határaiban

egymás mellett 824.1428 katr. hold

LEGELO

május hó 1-től bérbeadó,

melyből cca 236 k. hold rétterület.

Patakviz a legelőn folyik keresztül.

A legelőt az uradalom felügyelője, Kepes Lajos ur mutatja meg, ki a bérleti feltételeket is megállapítja.

Levélbeli megkeresés Nagyhalmágyra intézendő.

Löherer Andor,

a gróf Csáky János údóai uradalmának kormányzója.

730

Pöstyén, Lukács és Herkules-fürdő

helyett jó sikerrel használta több mint 1000 beteg

rheuma, csúz, köszvény és idegzsába ellen

a villamfényfürdőket, 400

idegesség ellen hidegviz-gyógymódot

Dr. Hecht gyógyintézetében,

Aradon, Zrinyi-utca 3. sz.

Bennlakó és bejáró betegeknek.

☎ Telefon 270.

Székudvaron,

egy jóforgalmu helyen álló

h á z,

melyben

vegyeskereskedés és korlátlan italmérés

üzetük, 971 □-öl területű jól termő oltvány szőlővel beültetett telekkel, 7200 koronáért kedvező fizetési feltételek mellett, más vállalkozás miatt

eladó.

Értekezhetni Matkovcsik Mihálynál a községházán. 680

Magy. kir. Allamv. budapest-jobbparti üzletvezetősége.

12314—1902. III. sz.

Pályázati hirdetmény.

Kun-Szent-Miklós—Tass állomás bővítésével kapcsolatos földmunkák, továbbá egy kétállású mozdonyszin, 1 szabadon álló tisztogödör, 1 víz állomási kut, 1 szénraktár, 1 munkásárnyékszék és 1 pályafenntartási raktár munkáinak biztosítására ezennel nyilvános versenytárgyalást hirdetünk.

A teljesítendő munkák mennyiségére vonatkozó bővebb adatok, valamint az ajánlati minta, a pályázati feltételek, nemkülönbön a szerződési tervezet az alulírott üzletvezetőség pályafenntartási és építési osztályának hivatalos helyiségében (Külső Kerepesi-ut) szemken a keleti pályaudvarral, a hivatalos órák alatt megtekinthetők, illetőleg csoportonként 4 azaz négy korona lefizetése ellenében megszereshetők.

Jogérvényes és köllőleg bélyegzett ajánlatok legkésőbb folyó évi május hó 1-én déli 12 óráig a jobbparti üzletvezetőség titkárságánál nyujtandók be a következő felirattal: „Ajánlat a Kun-Szent-Miklós—Tass állomás kibővítésével kapcsolatos munkákra.”

Bánatpénz fejében legkésőbb folyó évi április hó 30-ikán déli 12 óráig 2100 korona, azaz kétezerszáz korona készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban gyűjtőpénztárunknál leteendő.

Az értékpapírok a budapesti illetőleg bécsi tőzsdén legutóbb jegyzett, 14 napnál nem régibb árfolyam szerint, de a r évértéket meg nem haladó értékben fogadtatnak el.

Posta útján beküldendő ajánlatok és bánatpénzek térítvény mellett adandók fel.

A bánatpénz lefizetéséről szóló letétjegy az ajánláthoz nem csatolandó. Szóban forgó munkára csak is magyar állampolgárok pályázhatnak. Az ajánlatok között a szabad választási jogot magunknak tartjuk fenn.

Budapest, 1902. április hó 12.

A magy. kir. államv. jobbparti üzletvezetősége.

(Utányomás nem díjaztatik.)